

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Toften 6, 6880 Tarm

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler

Direkte telefon

E-post

Dato

Den 29. maj 2015

Sagsnummer

TA

[Redacted]
Hovervej 63
6950 Ringkøbing

Tillæg nr. 2 til Miljøgodkendelse af 24. august 2009

**for husdyrbruget
Hovervej 63
6950 Ringkøbing**

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Svinebrug
45q m.fl., Den mellemste del, Hee
Husdyrbrug omfattet af § 12, stk. 3 i
Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse
m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
ANHJO, Ringkøbing-Skjern Kommune

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	[REDACTED] Hovervej 63 6950 Ringkøbing	
Bedriftens adresse	Hovervej 63 6950 Ringkøbing	
Bedriftens miljøkonsulent	[REDACTED] Birk Centerpark 24, 7400 Herning Fastnet telefon: [REDACTED] Mobil: [REDACTED] E-mail: [REDACTED]	
Bedriftens matrikelnumre	45q	Den mellemste del Hee
	23m	Den mellemste del Hee
	56c	Den sydlige del, Hee
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	[REDACTED] / [REDACTED] [REDACTED]	
Ejendomsnummer	7600020345	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	
Ansøgning nr.	66570 ver. 5 downloadet d. 27. marts 2015	

Oplysninger om husdyrbruget:

	Tilladt dyrehold i miljøgodkendelse		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	*Gamle DE	Antal	*Nye DE
Årssøer	300	69,96	450	104,39
Smågrise (7,2-30 kg)	8.400	48,00		
Smågrise (7,2-32 kg)			13.500	67,77
Slagtesvin (30-108 kg)	7.500	236,79		
Slagtesvin (32-108 kg)			13.000	367,62
I alt		354,75		539,77
Arealer		Ha		Ha
Ejet - udbringningsareal		114,90		322
Forpagtet areal		94,00		-
Aftaleareal		244,22		0
Udbringningsareal i alt		453,12		322
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende stalde, foderlade, maskinhus		5.287 m ²		5.287 m ²
Eksisterende gyllebeholder	755 m ³			
Eksisterende gyllebeholder	1.890 m ³			
Eksisterende gyllebeholder	3.000 m ³		3.000 m ³	
Stadilvej 8-10			2.000 m ³	
Stadilvej 8-10			4.000 m ³	
Ny stald				2.000 m ²
Ny gyllebeholder			4.000 m ³	
I alt	5.645 m ³	5.287 m ²	13.000 m ³	7.287 m ²

*Kolonnerne med gamle og nye dyreenheder (DE) er ikke sammenlignelige, idet de hver især er beregnet på baggrund af den dyreenhedsfaktorer der var gældende på ansøgningstidspunktet.

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede, samt aftalearealer.

Ejendommen er miljøgodkendt første gang i august 2009.
Den første tillægsgodkendelse blev givet i september 2010. Tillægsgodkendelsen omfattede ændringer i staldindretningen.

I dette tillæg til miljøgodkendelsen gives tilladelse til udvidelse af slagtesvineproduktionen i en ny stald, etablering af udleveringsrum indenfor eksisterende rammer samt opførelse af én ny gyllebeholder med overdækning.

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser	Foderkorrektion
Eksisterende stald – slagtesvinestald 2004							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	4.030	113,96	32	108	1020	Foderkorrektion: 0,57 kg P ab dyr
Eksisterende stald – slagtesvinestald 1989							
Slagtesvin	Fuldspaltegulv	1.820	51,47	32	108	448	Foderkorrektion: 0,57 kg P ab dy
Eksisterende stald – Toklimastald 1994							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	7.290	36,6	7,2	32	1130	
Eksisterende stald – Farestald							
Årssøer	Farestald, kassestier, fuldspaltegulv	292	20,42			66	
Eksisterende stald - Drægtighedsstald							
Årssøer	Løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	166	26,9			125	
Eksisterende stald – Toklimastald 2004							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	2.970	14,91	7,2	32	455	
Eksisterende stald – Fare- og klimastald 2010							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	3.240	16,27	7,2	32	510	
Eksisterende stald – Fare- og klimastald 2010							
Årssøer	Farestald, kassestier, fuldspaltegulv	158	11,05			36	

Eksisterende stald – Drægtighedsstald 2010							
Årssøer	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	225	36,46			166	
Eksisterende stald – Polte/gylte 2010							
Årssøer	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	59	9,56			34	
Ny stald – Slatresvinestald 2014							
Slatresvin	Drænet gulv + spalter (33/67)	7.150	202,19	32	108	1800	Foderkorrektion: 0,57 kg P ab dy
I alt			539,77		-	-	-

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Husdyrbrug	Type	Antal DE
Produceret gødning	Hovervej 63	Svin	539,77
Tilført gødning		0	0
Afsat til andet CVR-nummer		Svin	70,0
		Svin	22,0
	I alt til aftalearealer		92,0
Til afsætning på ejede/forpagtede arealer			447,77

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
STALDANLÆG MED DYR, ANSØGT DRIFT	4
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	5
1. MEDDELELSE AF TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	8
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	8
1.2 AFGØRELSEN	9
2. VILKÅR FOR TILLÆGGET	11
3.1 LOVGRUNDLAG	15
3.2 OFFENTLIGHED	15
3.3 KLAGEVEJLEDNING	15
3.4 UDDNYTTELSE	16
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR TILLÆGGET	18
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	18
1.2 OPLYSNINGER OMKRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	18
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	22
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	26
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	28
1.6 OPLYSNINGER OMKRING AREALER	31
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	33
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	35
1.9 BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	36
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR TILLÆGGET	40
2.1 BAGGRUND FOR TILLÆGGET TIL MILJØGODKENDELSEN	40
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	40
2.2.1 Afstandskrav	40
2.2.2 Beskyttelseslinjer	41
2.2.3 Kulturmiljø	41
2.2.4 Placering i landskabet	42
2.3 INDRETNING OG DRIFT	42
2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik	42
2.3.2 Håndtering af regnvand og restvand	46
2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	46
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald	46
2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer, eller uheld	46
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	47
2.4.1 Lugt	47
2.4.2 Støj	47
2.4.3 Lys	48
2.4.4 Fluer og skadedyr	48
2.4.5 Støv	48
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel	48
2.4.7 Egenkontrol	49
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER	49
2.5.1 Andre muligheder	49
2.5.2 0-alternativ	49
2.6 OPHØR	49
2.7 NATUR OG VAND	49
2.7.1 International natur – beskrivelse	49
2.7.2 Vandmiljøet	50
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn	52
2.7.4 Sædskifte	52
2.7.5 Bilag IV-arter	52
2.7.6 Kvælstofudvaskning til overfladevand	53
2.7.7 Fosforudvaskning til overfladevand	56

2.7.8 Ammoniakemission	59
2.7.9 Grundvand:	65
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING	66
2.9 KONKLUSION	66
BILAG 3. KOMMENTARER TIL TILLÆGGET:	67
KOMPOST TIL MARKSTAK	67
STØJ	67
BILAG 4. SITUATIONSPLAN, SAMLEDE ANLÆG	68
BILAG 5. OVERSIGT OVER EGNE OG FORPAGTEDE AREALER	69
BILAG 6A: UDBRINGNINGSAREAL, NATUR	73
BILAG 6B: ANLÆG, NATUR	76
BILAG 7: UDBRINGNINGSAREAL, FOSFOR	77
BILAG 8: UDBRINGNINGSAREAL, NITRATKLASSER	79
BILAG 9: UDBRINGNINGSAREAL, GRUNDVAND	80
BILAG 10: UDBRINGNINGSAREAL, KULTURMILJØ	81
BILAG 11: TRANSPORT	82
BILAG 12: STØV OG STØJKILDER	84
BILAG 13: AFLØBSFORHOLD	84
BILAG 14: BAT-EMISSIONSKRAV	86
BILAG 15: BEREDSKABSPLAN	89

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 8. juli 2014 iht. §12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse modtaget en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse dateret den 24. august 2009. Husdyrbruget ligger på adressen Hovervej 63, 6950 Ringkøbing.

I dette tillæg søges om udvidelse af dyreholdet **fra** 300 årssøer, 8400 smågrise (7,2-30 kg) og 7500 slagtesvin (30-108 kg) i alt svarende til 354,75 DE (gamle DE) **til** 450 årssøer, 13.500 smågrise (7,2-32 kg), 13.000 slagtesvin (32-108 kg) i alt svarende til 539,8 DE (nye DE). I dette tillæg til miljøgodkendelsen er nudriften angivet efter de gamle dyreenhedsberegninger (DE), og ansøgt drift er angivet efter nye dyreenhedsberegninger.

Udvidelsen i so-smågriseholdet foretages i eksisterende rammer, mens udvidelsen i slagtesvineproduktionen sker i en ny stald nord for den eksisterende bygningsmasse. Der etableres 1800 stipladser plus syge/aflastningspladser til slagtesvin svarende til 2000 m² bygning. Stalden indrettes med drænet bund og bygningen etableres i samme materialer og udformning som de eksisterende bygninger på adressen. Derudover indrettes et udleveringsrum på 300 m² i den ene ende af den eksisterende slagtesvinestald.

Der fjernes to ældre gyllebeholdere for at give plads til staldudvidelsen. De erstattes af én ny gyllebeholder på 4000 m³ i tilknytning til de eksisterende opbevaringsfaciliteter nord for bygningsmassen. Gyllebeholderen overdækkes for at mindske ammoniakudledningen. Efter denne udvidelse vil hele ejendommens lagerkapacitet være overdækket.

Dette tillæg til miljøgodkendelsen omfatter endvidere 322 ha udspretningsareal. Der afsættes 92 DE til husdyrgødningsaftaler, og alle aftagere er omfattet af en §16 arealgodkendelse.

Kort resumé

Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav er overholdt, og det vurderes derfor placeringsmæssigt, at den nye staldbygning og den nye gyllebeholder ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne eller medføre væsentlig risiko for forurening.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af et krav om 30 % ammoniakreduktion fra stald og lager. Kravet er ifølge ansøgningen overholdt med 205 kg N/år. Reduktionskravet opfyldes ved, at der korrigeres i fodersammensætningen hos slagtesvinene. Desuden etableres overdækning af den nye gyllebeholder.

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for BAT emissionsniveauet for bedriften er beregnet til 6616 kg N/år og dermed er kravet overholdt.

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæggene. Lugtgeneafstandene er ifølge ansøgningen følgende:

Byzone:	1050 meter
Samlet bebyggelse:	806 meter
Enkelt bolig:	415 meter

Ifølge ansøgningen, er de faktuelle afstande minimum 1.319 meter til samlet bebyggelse og 772 meter til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Hee) er 1,3 km. Beregningerne viser, at geneafstandene for lugt er overholdt. Da nabobebyggelser, byzoner og samlet bebyggelse ligger udenfor 1,2 gange geneafstanden for lugt.

Fosfor

Beskyttelsesniveauerne for fosfor er ifølge ansøgningen overholdt.

Fra udbringningsarealerne vil der være et øget fosforbidrag på 0,04% til Ringkøbing Fjord og 0,19% til Stadil Fjord. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, og selv om dyretrykket er stigende i oplandet til Ringkøbing Fjord, at et fosforbidrag i størrelsesordenen 0,04% til Ringkøbing Fjord og 0,19% til Stadil Fjord ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

Nitrat, overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne er 72,5 kg N/ha, hvilket ikke overstiger en kvælstofudvaskning på 72,7 kg N/ha, der svarer til et planteavlsbrug.

Udvaskningen fra udbringningsarealerne svarer til et kvælstofbidrag i størrelsesordenen 0,49% til Ringkøbing Fjord og 0,97% til Stadil Fjord, hvilket vurderes ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

Nitrat, grundvand

Der er ingen arealer indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

Natur

De generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt. Husdyrbruget ligger ikke inden for forbudszonen på 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-natur.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse af 24. august 2009. Husdyrbruget ligger på adressen Hovervej 63, 6950 Ringkøbing, på ejendommen matr. nr. 45q m.fl., Den mellemste Del, Hee.

Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter en udvidelse af husdyrholdet **fra** 300 årssøer, 8400 smågrise (7,2-30 kg) og 7500 slagtesvin (30-108 kg) i alt svarende til 354,75 DE (gamle DE) **til** 450 årssøer, 13.500 smågrise (7,2-32 kg), 13.000 slagtesvin (32-108 kg) i alt svarende til 539,8 DE (nye DE) samt opførelse af en ny slagtesvinestald på 2000 m². Derudover nedlægges to ældre gyllebeholdere og én ny gyllebeholder opføres (4000 m³). Tillægget omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf alle 322 ha er udbringningsarealer.

Afgørelse om tillægsgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 66570, version 5, downloadet den 27. marts 2015.

Afgørelsen meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 24. august 2009 og dette tillæg samt generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra den oprindelige miljøgodkendelse dateret den 24. august 2009 og i tillægget dateret den 21. september 2010 falder bort/erstattes af nye vilkår i tillægget:

Fra miljøgodkendelsen:

Vilkår 15 – vedr. gyllebeholder

Vilkår 9 – vedr. dyreholdet

Vilkår 40 – vedr. udbringningsarealer

Vilkår 46 – vedr. dokumentation

Vilkår 47 – vedr. beregninger

De øvrige vilkår i miljøgodkendelsen af 24. august 2009 og i tillægsgodkendelsen af 21. september 2010 er stadig gældende.

Der gøres hermed opmærksom på, at tillægsgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for tillægget

Vilkår der udgår i miljøgodkendelsen dateret 24. august 2009

Vilkår 15 i miljøgodkendelsen udgår, fordi gyllebeholderne sløjfes.

Vilkår der ændres i miljøgodkendelse dateret 24. august 2009

Vilkår 9 i miljøgodkendelse ændres **fra:**

9) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på 300 søer, 8400 smågrise (7,2-30 kg) og 7500 slagtesvin (30-108 kg) i alt svarende til 354,75 DE.

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 354,75 DE ikke overskrides.

Til:

9) Miljøgodkendelsen inklusiv tillægget omfatter et dyrehold bestående af 450 årssøer, 13.500 smågrise (7,2-32 kg), 13.000 slagtesvin (32-108 kg) i alt svarende til 539,8 DE.

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 539,8 DE ikke overskrides.

Vilkår 40 i miljøgodkendelse ændres **fra:**

40) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 6 til 10.

Til:

40) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 5 til 10.

Vilkår 46 i miljøgodkendelse ændres **fra:**

46) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Til:

46) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Vilkår 47 i miljøgodkendelse ændres **fra:**

47) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, nitratudvaskning til overfladevand,

fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Til:

47) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for tilladelsen, er overholdt.

Nye vilkår

Generelt

- 1) Tillægget skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af dette. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat, og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til tillægget må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden tillægget er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden tillægget udløber.

Den del af byggeriet i tillægsgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at tillægget er meddelt, bortfalder.

Årsproduktion

- 2) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 3) Der må ikke på noget tidspunkt være mere end i alt 1800 stipladser i den nye slagtesvinestald.

Foder

- 4) Indholdet af P af dyr pr. slagtesvin pr. år må maksimalt være 0,59 kg P, beregnet efter formel fra 2013/2014. Se bilag 14.
- 5) Samtlige af husdyrbrugets slagtesvin skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentation for indholdet af P af dyr pr. år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Staldanlæg

- 6) Den nye slagtesvinestald skal opføres i samme materialer og farvevalg som det eksisterende staldbyggeri.
- 7) Den nye slagtesvinestald skal etableres med drænet bund og spalter jf. Teknologibeskrivelse.
- 8) I den nye slagtesvinestald skal der etableres gyllekøling i gyllekanalerne jf. BAT-blad fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde".

- 9) I den nye slagtesvinestald skal gyllekanalerne forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 959 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 24 procent, skal der i gennemsnit over året være en køleeffekt på mindst 27 W/m². Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.

Køleeffekten er beregnet ud fra formel 2 i Miljøstyrelsens BAT-blad "Køling af gyllen i svinestalde" $\text{Reduktion (\%)} = -0,004x^2 + x$, hvor $x = \text{køleeffekt/m}^2$.

- 10) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 26 kW.
- 11) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8760 timer pr. år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- 12) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 13) Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 14) Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.

Opbevaringsanlæg

- 15) Ejendommens nye gyllebeholder med en kapacitet på 4000 m³ skal have fast overdækning i form af teltdug.

Teltdugen skal lukkes umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel af gylle.

- 16) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.
- 17) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter endt påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfylgende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.
- Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

Transport

- 18) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt foregå ad de veje som er angivet på bilag 11.

Udbringningsarealer

- 19) På husdyrbrugets udbringningsarealer, må der i alt udbringes gylle med maksimalt 9667,95 kg P/år og 40974,64 kg N/år i alt svarende til 1,4 DE/ha. Ønskes der

udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.

- 20) I perioder, hvor udbringningsarealerne ikke tilføres den maksimale mængde husdyrgødning, må der suppleres med anden organisk gødning, f.eks. affaldsprodukter til jordbrugsformål under forudsætning af,
- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
 - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
 - at reglerne, i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, er overholdt.
 - at den samlede tilførsel af næringsstoffer i form af affald og husdyrgødning ikke må overstige 170 kg totalkvælstof.

Der skal indsendes dokumentation herfor, i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

- 21) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse den 1. august. Kommunen vurderer herefter om udbringningen af husdyrgødning vil påvirke de nye arealer væsentligt
- 22) Der skal etableres 14 % ekstra efterafgrøder, beregnet ud fra efterafgrødegrundarealet i årets markplan, udover det af Plantedirektoratets til enhver tid gældende lovpligtige krav om efterafgrøder.
- 23) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 24) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

Bedst tilgængelige teknik / renere teknologi

- 25) Enzymet fytase skal anvendes i relevante foderblandinger. Fytase doseres, således at fosforindholdet reduceres maksimalt. Den doserede mængde skal afpasses således, at den til enhver tid er økonomisk, dyrevelfærds- og miljømæssig forsvarligt. Anvendelse af fytase skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 26) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen. Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 27) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

De øvrige vilkår i miljøgodkendelse dateret 24. august 2009 og vilkår i tillæg dateret 21. september 2010 er stadig gældende.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Tillægget er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 951 af 3. juli 2013 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1321 af 21. december 2011 (Olietankbekendtgørelsen).

3.2 Offentlighed

Udkastet til tillægget har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 4. maj 2015 til den 25. maj 2015 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillægsgodkendelse vil blive offentliggjort den 29. maj 2015 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget senest den 26. juni 2015.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager at bruge Natur- og Miljøklagenævnets digitale klageportal, med mindre du har fået en tilladelse fra Natur- og Miljøklagenævnet, der fritager dig for at anvende den digitale klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Anmodning om fritagelse for indsendelse via klageportal

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Natur- og Miljøklagenævnet stiller i et vist omfang en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: [redacted] eller på mail: [redacted]. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

3.4 Udnyttelse

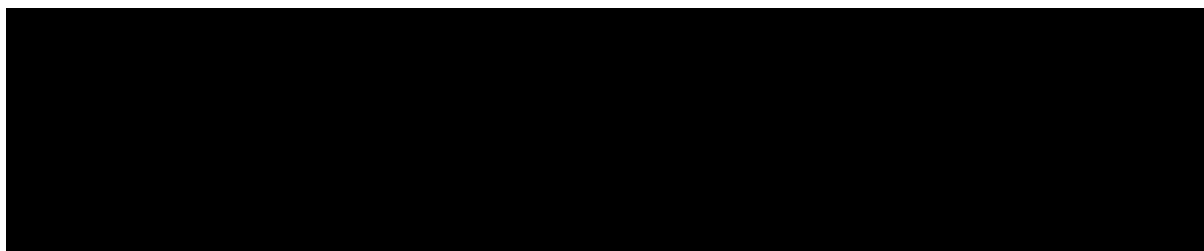
Tillægget bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af tillægget, jævnfør vilkår 1 i tillægget.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med dette tillæg følger 8 års retsbeskyttelse, på de i tillægget meddelte vilkår. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2017.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg er sendt til:

Ansøger:

- [redacted], Hovervej 63, 6950 Ringkøbing

Konsulent:

- [redacted] e-mail: [redacted]

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Forpagtninger/aftalearealer:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Kopi af tillæg er sendt til:

- [redacted], e-mail: [redacted]
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: [redacted]
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: [redacted]
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: [redacted]
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: [redacted]
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: [redacted]
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: [redacted]
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: [redacted]
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: [redacted]
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: [redacted]
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: [redacted]

Bilag 1. Miljøreddegørelse for tillægget

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse og tillægsansøgning, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 66570, version 5, downloadet den 27. marts 2015.

1.1 Ikke teknisk resumé

Produktionsgodkendelsen tilpasses for at imødekomme effektivitetsforbedringer i besætningen. Besætningen udvides **fra** 300 årssøer, 8.400 smågrise 7,2-30 kg og 7.500 slagtesvin 30-108 kg (354,75 gamle DE) **til** 450 årssøer, 13.500 smågrise 7,2-32 kg, 13.000 sl. svin 32-108 kg (539,8 nye DE). Udvidelsen i smågriseholdet foretages i eksisterende rammer, mens udvidelsen i slagtesvineproduktionen kræver etablering af en ny stald nord for den eksisterende bygningsmasse.

Der etableres 1800 stipladser plus syge/aflastningspladser til slagtesvin svarende til 2000 m² bygning. Staldene indrettes med drænet bund og bygningen etableres i samme materialer og udformning som de eksisterende bygninger på adressen. Der fjernes to ældre gyllebeholdere for at give plads til staldudvidelsen, disse erstattes af én ny beholder i tilknytning til eksisterende faciliteter nord for bygningsmassen. Gyllebeholderen overdækkes for at mindske ammoniakudledningen, således at hele ejendommens lagerkapacitet efter udvidelsen er overdækket.

Ansøgningens 322 ha udspretningsareal er beliggende med 0 ha i nitratfølsomt indvindingsområde. Der afsættes 92 DE på husdyrgødningsaftaler, -alle aftagere er omfattet af en §16 godkendelse. Se tidligere godkendelser. Forudsætningen for ansøgningen er et husdyrtryk på 1,39 DE/ha, 14% ekstra efterafgrøder og med sædskifte S4 beregnes en udvaskning på 72,5 kg N/ha. For at bringe fosfor i balance anvendes foderkorrektion i besætningens slagtesvin.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Oplysninger i afsnit 1.2 og 1.3 er fra ansøgningen

Planforhold

Se situationsplan på bilag 4.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og gyllekølingsanlæg. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.

Der er tændt for lyset i stalden i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Energiforbrug på anlæg

Forventet forøgelse i besætningens el-forbrug regnes ud fra nøgletal for besætning med hjemmeblandet foder. Således forventes elforbruget at stige til 365.000 kWh.

Energiteknologi på anlæg

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes. Deraf følger et lavere olieforbrug til opvarmning, men tilsvarende øget elforbrug til varmepumpen. Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer samt MultiStep hvor det er muligt i den nye stald til slagtesvin.

Overdækningen af gylletanken gør, at der ikke skal bruges brændstof på at udbringe regnvandsdelen af gyllen, med et lavere brændstof/transport forbrug til følge, set i forhold til en uoverdækket gylletank.

Der monteres vinduer i vægge og ovenlys i tagflade for at mindske behovet for kunstigt lys i dagtimerne.

Vandforbrug

Forventet forøgelse i besætningens vandforbrug regnes ud fra nøgletal for besætning med hjemmeblandet foder. Således forventes vandforbruget at stige til 9750 kbm drikkevand + 750 kbm vaskevand.

Besætningens indvindingstilladelser er uændret.

Vandteknologi på anlæg

Alle drikkenipler i den nye stald placeres over foderkrybben således, at vandspild opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning til slagtesvin er tids- og temperaturstyret.

Stalde iblødsættes før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Affald og kemikalier

Tabel for fast affald

ISAG kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelses metode
19.00	Forbrændingseget	Container	Afhentes af dagrenovation
23.00	Ikke forbrændingseget	Container	Afhentes af dagrenovation
50.00	Papir/pap	Opbevares i ny foderlade	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads
51.00	Glas	Opbevares i gl. maskinhus	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads
52.00	Plast	Opbevares i gl. maskinhus	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads
52.00	Heraf PVC	Opbevares i lade/servicrum	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads

Tabel for olie- og kemikalier

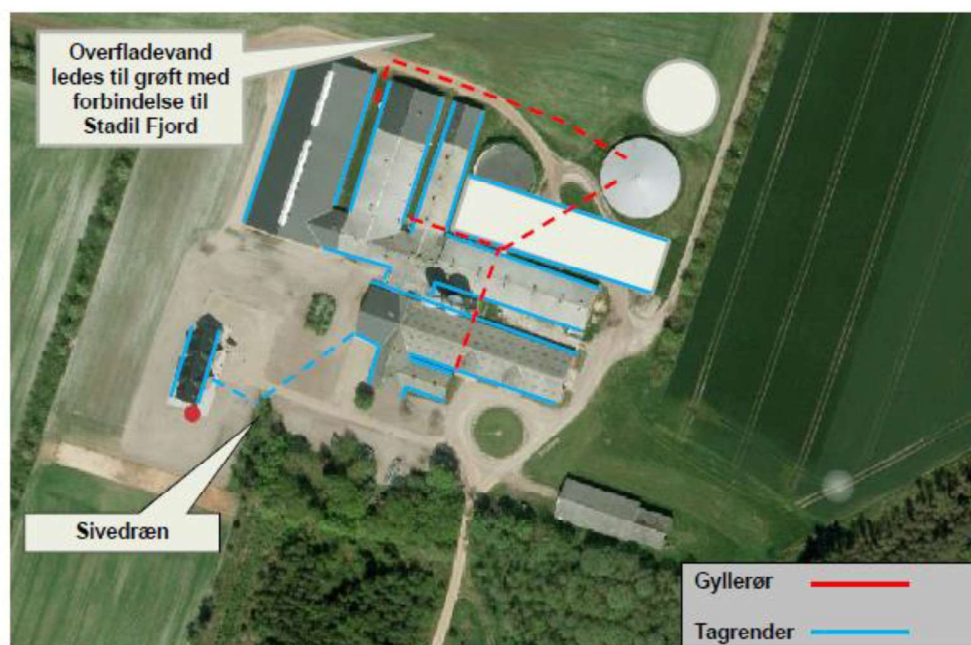
EAK Kode	Affalds type	Opbevaring	Bortskaffelses metode
13 02 03 00	Spildolie	Tromle i gl. maskinhus	Dansk Oliegenbrug Esbjerg
18 02 01 00	Kanyler	Opbevares i servicrum i besætningsområdet	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads
02 01 09 00	Kemikalier	Opbevares i kemikalierum i gl. maskinhus	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads
20 01 18 00	Medicin (flasker)	Opbevares i servicrum samt køleskab i forrum	Ejer afleverer selv på kommunal genbrugsplads
02 01 02 00	Døde dyr	Kølecontainer / under kadaverlappe	DAKA

Management

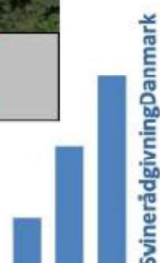
Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

Restvand og afløb

Hovervej 63 Afløbsforhold

Transport

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (væk)	Traktor	26	0
Slagtedyr	Lastbil	52	75
Døde dyr	Lastbil	104	104
Valle	30 t (Lastbil)	104	104
Korn (eget + indkøbt)		ukendt	ukendt
Sojaskrå	30 t (Lastbil)	13	18
Fedt	Lastbil	4	6
Gylle	30 tons (Traktor-lastbil)	278	385
Transporter i alt		581 + korn	692 + korn

Herudover forekommer traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde som ikke vil påvirkes af udvidelsen.

Støv- og støjkilder

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Ansøger anvender køling af kanalbunde i den nye stald. Der er allerede opsat et køleanlæg i de nyere stalde på bedriften så det samlede staldanlæg kan få dækket en del af varmebehovet.

Løsningen sparer energi til opvarmning, samt mindsker ammoniakfordampningen med op til 24 %. Reduktionen er afhængig af, hvor mange grader temperaturen i gyllen sænkes. Det er i ansøgningen forudsat at kølingen skal køre året rundt.

Der overbruses i ny slagtesvinestald. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Den nye beholder overdækkes for at mindske ammoniakfordampningen og undgå regnvandsopblanding med gyllen. Dette reducerer samtidig antallet af transporter med gylle.

Stald anlæg med dyr, Nudrift (354,75 gamle DE)

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser
Eksisterende slagtesvinestald fra 1983					
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1.500	30	108	366
Eksisterende løbe-drægtighedsstald					
Årssøer	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	100			91
Eksisterende slagtesvinestald fra 2004					
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	4.200	30	108	1020
Eksisterende slagtesvinestald 1989					
Slagtesvin	Fuldspaltegulv	1.800	30	108	448
Eksisterende toklimastald 1994					
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	6.000	7,2	30	1.000
Eksisterende farestald					
Årsso	Farestald, Kassestier, fuldspaltegulv	300			66
Eksisterende drægtighedsstald					
Årssøer	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	200			175
Eksisterende toklimastald 2004					
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	2.400	7,2	30	400

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift (nye DE)

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE (nye DE)	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser	Foderkorrektion
Eksisterende stald – slagtesvinestald 2004							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	4030	113,96	32	108	1020	Foderkorrektion: 0,59 kg P ab dyr
Eksisterende stald – slagtesvinestald 1989							
Slagtesvin	Fuldspaltegulv	1820	51,47	32	108	448	Foderkorrektion: 0,59 kg P ab dy
Eksisterende stald – Toklimastald 1994							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	7290	36,6	7,2	32	1130	
Eksisterende stald - Farestald							
Årssøer	Farestald, kassetier, fuldspaltegulv	292	20,42			66	
Eksisterende stald - Drægtighedsstald							
Årssøer	Løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	166	26,9			125	
Eksisterende stald – Toklimastald 2004							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	2970	14,91	7,2	32	455	
Eksisterende stald – Fare- og klimastald 2010							
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	3240	16,27	7,2	32	510	
Eksisterende stald – Fare- og klimastald 2010							
Årssøer	Farestald,	158	11,05			36	

	kassestier, fuldspaltegulv						
Eksisterende stald – Drægtighedsstald 2010							
Årssøer	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	225	36,46			166	
Eksisterende stald – Polte/gylte 2010							
Årssøer	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	59	9,56			34	
Ny stald – Slattevinestald 2014							
Slattevin	Drænet gulv + spalter (33/67)	7150	202,19	32	108	1800	Foderkorrektio: 0,59 kg P ab dy
I alt			539,77		-	-	-

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder 1		Gyllebeholder 2		Gyllebeholder 3	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	4 x 15m	4 x 15m	4 x 24m	4 x 24m	4 x 32m	4 x 32m
Lagerandel flydende i procent	8%	0%	17%	0%	75%	23%
Lagerandel fast i procent	0	0	0	0	0	0
Opbevaringskapacitet	755 m ³	sløjfes	1890 m ³	sløjfes	3000 m ³	3000 m ³
Overdækning barriere	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Fast overdækning	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja

	Gyllebeholder 4 (ny)		Gyllebeholder 5 (Stadilvej 8-10)		Gyllebeholder 6 (Stadilvej 8-10)	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	-	-	-	-		
Lagerandel flydende i procent	0%	31%	0%	15%	0%	31%
Lagerandel fast i procent	0	0	0	0	0	0
Opbevaringskapacitet	0	4000 m ³	0	2000 m ³	0	4000 m ³
Overdækning barriere	-	-	-	-	-	-
Fast overdækning	-	Ja	-	Ja	-	Ja

- Beholdernes tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og deres vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
- Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.

Opbevaringsbehov.

SvineRådgivningen

Ejer:	
Adresse:	Hovervej 63, Ringkøbing

	antal	pr. årso	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	450		102,5		2.088	20,4
farestald	450				756	
smågrise	13500	30	65,2	1,049	2.054	31,5
slagtesvin	13000		339,1	1,013	6.716	19,8
i alt			506,8		11.614	22,9
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.						8.710

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,2		
smågrise			
	ind	ud	korrektion
	7,2	32	1,05

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
32	108	1,01

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 28-10-09
DE og vægtkorrektioner senest redigeret november 2014.
DE beregnet med norm 29,6 grise/årso.

Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling
Gyllebeholder, OD	3000	23
Gyllebeholder, OD (ny)	4000	31
Stadilvej 8-10	2000	15
Stadilvej 8-10	4000	31
		0
		0
		0
Total opbevaringskapacitet	13000	100
Opbevaringskapacitet i mdr.	13,43	

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-221,28 kgN/år

Påvirkning af natur

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 6.227,11 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 1.935,70 kgN/år

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
§3 Hede (N)	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,2	0,7
§3 Hede/mose (NØ)	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,8	2,1

Naturpunkt: §3 Hede (N)

Kategori: **3**

Opretter: **Ansøger**

Kumulationen: **Nul ejendomme**

Ruhed natur: **Bn**

Merdeposition: **+0,2 kgN**

Total deposition: **0,7 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Slagtesvinestald 1983	0,0	0,0	L	3	546	187
S: Løbe-drægtighedsstald (udfases)	0,0	0,0	L	3	516	187
S: Slagtesvinestald 2004	0,0	0,1	L	3	502	185
S: Slagtesvinestald 1989	0,0	0,1	L	3	464	186
S: To-klimastald 1994	0,0	0,0	L	3	465	188
S: Farestald	0,0	0,1	L	3	463	189
S: Drægtighedsstald	0,0	0,0	L	3	497	190
S: To-klimastald 2004	0,0	0,0	L	3	497	187
S: Fare- & Klimastald 2010	0,0	0,0	L	3	442	189
S: Drægtighedsstald 2010	0,0	0,0	L	3	453	193
S: Polte/gylte 2010	0,0	0,0	L	3	447	185
S: Ny slagtesvinestald 2014	+0,2	0,2	L	3	474	185
O: Gyllebeholder 755 m3	0,0	0,0	L	3	488	184
O: Gyllebeholder 1890 m3	0,0	0,0	L	3	465	183
O: Gyllebeholder med O.D 3000 m3	0,0	0,0	L	3	462	176
O: Ny gyllebeholder med O.D 3000 m3	0,0	0,0	L	3	431	175

Naturpunkt: §3 Hede/mose (NØ)

Kategori: **3**

Opretter: **Ansøger**

Kumulationen: **Nul ejendomme**

Ruhed natur: **Bn**

Merdeposition: **+0,8 kgN**

Total deposition: **2,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Slagtesvinestald 1983	-0,1	0,0	L	3	389	212
S: Løbe-drægtighedsstald (udfases)	0,0	0,0	L	3	366	216
S: Slagtesvinestald 2004	0,0	0,4	L	3	331	207
S: Slagtesvinestald 1989	0,0	0,2	L	3	314	220
S: To-klimastald 1994	0,0	0,1	L	3	323	222
S: Farestald	0,0	0,1	L	3	327	224
S: Drægtighedsstald	0,0	0,1	L	3	354	219
S: To-klimastald 2004	0,0	0,0	L	3	346	217
S: Fare- & Klimastald 2010	+0,1	0,1	L	3	305	224
S: Drægtighedsstald 2010	+0,1	0,1	L	3	331	226
S: Polte/gylte 2010	0,0	0,0	L	3	298	221
S: Ny slagtesvinestald 2014	+0,8	0,8	L	3	302	205
O: Gyllebeholder 755 m3	0,0	0,0	L	3	328	216
O: Gyllebeholder 1890 m3	0,0	0,0	L	3	302	216
O: Gyllebeholder med O.D 3000 m3	-0,1	0,0	L	3	271	208
O: Ny gyllebeholder med O.D 3000 m3	+0,1	0,1	L	3	237	209

Lugt

Lugtgeneberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregningsmodel	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	1050,19	1050,19	599,55	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	806,20	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	414,50	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Resultat af lugtgeneberegning

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
Ingen data			

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-226803	1355,38	Nej	Nej
ST-226804	1349,45	Nej	Nej
ST-226805	1396,56	Nej	Nej
ST-226806	1370,32	Nej	Nej
ST-226807	1355,32	Nej	Nej
ST-226808	1345,85	Nej	Nej
ST-226809	1341,70	Nej	Nej
ST-226810	1360,80	Nej	Nej
ST-226811	1362,25	Nej	Nej
ST-226812	1319,72	Nej	Nej
ST-226813	1381,58	Nej	Nej
ST-226814	1411,48	Nej	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-226803	811,61	Nej	Nej
ST-226804	804,62	Nej	Nej
ST-226805	850,98	Nej	Nej
ST-226806	823,29	Nej	Nej
ST-226807	808,21	Nej	Nej
ST-226808	798,64	Nej	Nej
ST-226809	795,28	Nej	Nej
ST-226810	814,67	Nej	Nej
ST-226811	814,63	Nej	Nej
ST-226812	772,39	Nej	Nej
ST-226813	834,05	Nej	Nej
ST-226814	865,11	Nej	Nej

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **14,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skitte	Ref. Sæd-skitte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	# 8,35	Ja	JB1	Ja	S4	S4	8,35	0,00	0,00	0,00	0,00	8,35	0,00	0,00	0,00
2-0	# 4,78	Ja	JB1	Ja	S4	S4	4,78	0,00	0,00	0,00	0,00	4,78	0,00	0,00	0,00
3-0	# 4,01	Nej	JB1	Ja	S4	S4	4,01	0,00	0,00	0,00	0,00	4,01	0,00	0,00	0,00
4-0	# 4,99	Ja	JB1	Ja	S4	S4	4,99	0,00	0,00	0,00	0,00	4,64	0,00	0,35	0,00
5-0	# 10,81	Nej	JB1	Ja	S4	S4	10,81	0,00	0,00	0,00	0,00	10,81	0,00	0,00	0,00
6-0	# 8,42	Ja	JB1	Ja	S4	S4	8,42	0,00	0,00	0,00	0,00	8,42	0,00	0,00	0,00
7-0	# 7,41	Nej	JB1	Ja	S4	S4	7,41	0,00	0,00	0,00	0,00	7,41	0,00	0,00	0,00
8-0	# 5,17	Nej	JB1	Ja	S4	S4	5,17	0,00	0,00	0,00	0,00	5,17	0,00	0,00	0,00
9-0	# 9,05	Nej	JB1	Ja	S4	S4	9,05	0,00	0,00	0,00	0,00	9,05	0,00	0,00	0,00
14-0	# 1,51	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,51	0,00	0,00	0,00	0,00	1,51	0,00	0,00	0,00
15-0	# 5,01	Ja	JB2	Ja	S4	S4	5,01	0,00	0,00	0,00	0,00	5,01	0,00	0,00	0,00
16-0	# 2,85	Ja	JB2	Ja	S4	S4	2,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	2,85*	0,00*
17-0	# 5,30	Ja	JB2	Ja	S4	S4	5,30	0,00	0,00	0,00	0,00	5,30	0,00	0,00	0,00
18-0	# 9,02	Ja	JB2	Ja	S4	S4	9,02	0,00	0,00	0,00	0,00	9,02	0,00	0,00	0,00
19-0	# 0,89	Ja	JB9	Ja	S2	S2	0,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,89	0,00
22-0	# 9,11	Ja	JB9	Ja	S2	S2	9,11	0,00	0,00	0,00	0,00	9,11	0,00	0,00	0,00
23-0	# 6,48	Ja	JB9	Ja	S2	S2	6,48	0,00	0,00	0,00	0,00	6,48	0,00	0,00	0,00
25-0	# 1,08	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,08	0,00	0,00	0,00	0,00	1,08	0,00	0,00	0,00
28-0	# 6,33	Nej	JB1	Ja	S4	S4	6,33	0,00	0,00	0,00	0,00	6,33	0,00	0,00	0,00
31-0	# 1,58	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,58	0,00	0,00	0,00	0,00	1,58	0,00	0,00	0,00
33-0	# 1,83	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,83	0,00	0,00	0,00	0,00	1,83	0,00	0,00	0,00
36-1	# 0,63	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,63	0,00	0,00	0,00
36-2	# 0,35	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00
41-0	# 10,31	Ja	JB1	Nej	S4	S4	10,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	10,31*	0,00*
42-0	# 11,78	Ja	JB1	Nej	S4	S4	11,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	11,78*	0,00*
45-0	# 1,29	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	1,29*	0,00*
50-0	# 7,09	Ja	JB1	Nej	S4	S4	7,09	0,00	0,00	0,00	0,00	7,09	0,00	0,00	0,00
51-0	# 3,61	Nej	JB1	Nej	S4	S4	3,61	0,00	0,00	0,00	0,00	3,61	0,00	0,00	0,00
52-0	# 17,08	Nej	JB1	Ja	S4	S4	17,08	0,00	0,00	0,00	0,00	17,08	0,00	0,00	0,00

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Hovervej 63, 6950 Ringkøbing
Den 29. maj 2015

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
52-1	# 5,66	Nej	JB1	Ja	S4	S4	5,66	0,00	0,00	0,00	0,00	5,66	0,00	0,00	0,00
53-0	# 3,14	Nej	JB1	Ja	S4	S4	3,14	0,00	0,00	0,00	0,00	3,14	0,00	0,00	0,00
55-0	# 8,79	Nej	JB1	Nej	S4	S4	8,79	0,00	0,00	0,00	0,00	8,79	0,00	0,00	0,00
56-0	# 3,77	Nej	JB1	Nej	S4	S4	3,77	0,00	0,00	0,00	0,00	3,77	0,00	0,00	0,00
57-0	# 14,06	Nej	JB1	Nej	S4	S4	14,06	0,00	0,00	0,00	0,00	14,06	0,00	0,00	0,00
57-2	# 0,13	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00
60-0	# 2,19	Nej	JB1	Ja	S4	S4	2,19	0,00	0,00	0,00	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00
61-0	# 8,09	Nej	JB1	Ja	S4	S4	8,09	0,00	0,00	0,00	0,00	8,09	0,00	0,00	0,00
62-0	# 9,10	Ja	JB1	Ja	S4	S4	9,10	0,00	0,00	0,00	0,00	9,10	0,00	0,00	0,00
63-0	# 5,11	Nej	JB1	Ja	S4	S4	5,11	0,00	0,00	0,00	0,00	5,11	0,00	0,00	0,00
64-0	# 7,27	Ja	JB1	Ja	S4	S4	7,27	0,00	0,00	0,00	0,00	7,27	0,00	0,00	0,00
65-0	# 1,69	Nej	JB9	Ja	S2	S2	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00
66-0	# 1,95	Ja	JB9	Ja	S2	S2	1,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	1,95*	0,00*
67-0	# 2,47	Ja	JB9	Ja	S2	S2	2,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	2,47*	0,00*
68-0	# 6,43	Ja	JB9	Ja	S2	S2	6,43	0,00	0,00	0,00	0,00	6,43	0,00	0,00	6,43
69-0	# 16,42	Ja	JB1	Ja	S4	S4	16,42	0,00	0,00	0,00	0,00	16,42	0,00	0,00	0,00
69-1	# 5,79	Nej	JB1	Ja	S4	S4	5,79	0,00	0,00	0,00	0,00	5,79	0,00	0,00	0,00
69-2	# 1,87	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00	1,87	0,00	0,00	0,00
70-0	# 3,71	Nej	JB1	Ja	S4	S4	3,71	0,00	0,00	0,00	0,00	3,71	0,00	0,00	0,00
70-1	# 1,36	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00	1,36	0,00	0,00	0,00
71-0	# 8,98	Nej	JB1	Ja	S4	S4	8,98	0,00	0,00	0,00	0,00	8,98	0,00	0,00	0,00
72-0	# 9,10	Ja	JB1	Ja	S4	S4	9,10	0,00	0,00	0,00	0,00	9,10	0,00	0,00	0,00
73-0	# 16,23	Ja	JB1	Ja	S4	S4	16,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	16,23*	0,00*
24-0	# 1,31	Nej	JB1	Ja	S4	S4	1,31	0,00	0,00	0,00	0,00	1,31	0,00	0,00	0,00
26-0	# 0,58	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,58	0,00	0,00	0,00
44-0	# 1,04	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	1,04*	0,00*
5-1	# 0,37	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37	0,00	0,00	0,00
56-2	# 0,54	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,00
57-1	# 0,38	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00	0,00
60-1	# 0,29	Nej	JB1	Ja	S4	S4	0,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	0,00	0,00	0,00
74-0	# 6,46	Ja	JB1	Nej	S4	S4	6,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	6,46*	0,00*
75-0	# 1,57	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00*	0,00*	1,57*	0,00*
Total	322,00						322,00	0,00	0,00	0,00	0,00	264,80	0,00	57,19	6,43

Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Ingen data			
Total	0		

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	29423,21	7576,33	75,00	0,00	323,48
Ingen adresse	Kvæggyllle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
	Kvæggyllle	17204,00	2576,00	70,00	179,58

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
	Svinegylle	6454,50	1667,70	75,00	0,00	71,21
	Svinegylle	4227,50	1092,30	75,00	0,00	46,64
	Svinegylle	2113,70	546,20	75,00	0,00	23,32

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Kvæggylle	17204,00	2576,00	0	179,58
Svinegylle	16627,51	4270,13	0	182,31
Total	33831,51	6846,13	0	361,89

Harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkræggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	49354,64	11819,95	75,00	0,00	539,77
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
	Svinegylle	6376,00	1638,00	75,00	0,00	70,00
	Svinegylle	2004,00	514,00	75,00	0,00	22,00

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	40974,64	9667,95	0	447,77
Total	40974,64	9667,95	0	447,77

Harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	264,80 ha	1,9 kg P/ha/år	13,8 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	1,9 kg P/ha/år	5,9 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	57,19 ha	1,9 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	6,43 ha	1,9 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-316,1 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **11,4 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **29,4 kg P/ha/år.**

P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **19,0 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **10,5 kg P/ha/år.**

Nitratberegning (Overfladevand)

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	79,0
DE _{reel}	1,39	72,5

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	72,7

	Udvaskning (kgN/ha)
Merudvaskning fra husdyrbrug	-0,2

Beregning af udvaskning af N via Farm-N

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE _{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		72,7
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE _{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,40	79,0
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		72,7

Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme indvindingsområder

1.9 BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Anlæg

I forbindelse med behandlingen af tillægget til miljøgodkendelsen er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler i ny slagtesvinestald og i forbindelse med opførelse af nye beholdere, til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	Den nye slagtesvinestald er med drænet gulv, hvilket er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde.
Køling af kanalbund	<p>Ansøger anvender køling af kanalbunde i den nye stald. Der er allerede opsat et køleanlæg i de nyere stalde på bedriften så det samlede staldanlæg kan få dækket en del af varmebehovet.</p> <p>Løsningen sparer energi til opvarmning, samt mindsker ammoniakfordampningen med op til 21 %. Reduktionen er afhængig af, hvor mange grader temperaturen i gyllen sænkes.</p> <p>Det er i ansøgningen forudsat at kølingen skal køre året rundt.</p>
Mere effektiv fodring	<p>Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering. Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden!</p> <p>For at imødekomme bedriftens emissionsgrænseværdi ønsker ejer at implementere en type-2 foderkorrektioner for fosfor. Type-2 korrektioner mindsker mængden af total-P i gødningen, hvilket medfører at udledningen af fosfor nedsættes, for den samlede besætning.</p> <p>Fosforkorrektion : Skal beregnes i efteråret 2014.</p> <p>Den store forskel mellem beregnet og faktisk udledning skyldes store ændringer i normtallet for fosfortilsætningen. Miljøstyrelsen er gjort opmærksom på problemet og forventes at implementere en opdatering i eftersommeren 2014.</p> <p>Ansøger forbeholder sig retten til at få genberegnet emissionsgrænsen såfremt MST offentliggør ændringer inden godkendelsen er meddelt.</p>

Overbrusningsanlæg	<p>Der overbruses i ny slagtesvinestald.</p> <p>Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.</p> <p>Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.</p>
Management	<p>Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.</p> <p>Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.</p>
Vand- og energiforbrug	<p>Alle drikkenipler placeres over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning til slagtesvinene er tidsstyret, for at mindske spild.</p> <p>Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbruget.</p> <p>Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og gyllekølingsanlæg. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.</p> <p>Der er tændt for lyset i stalden i dagtimerne efter behov og lovkrav.</p>
Husdyropbevaring	<p>Beholdernes tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.</p> <p>Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og deres vægge er tætte og beskyttede mod tæring.</p> <p>Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.</p> <p>Tankene tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.</p> <p>Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.</p>

Husdyrudbringning	<p>Gyllen nedfældes eller slangeudlægges alt efter afgrøde. Der tages forbehold for vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).</p> <p>Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.</p> <p>Udbringning af gylle sker generelt indenfor normal arbejdstid, og aldrig på søn- og helligdage.</p> <p>Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan i samarbejde med konsulent, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.</p>
Ændret sædskifte og øget andel af efterafgrøder	<p>Der anvendes 14 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav om 14 % efterafgrøder. Dette for at minimere udvaskningen af kvælstof fra ejendommens udspretningsareal.</p> <p>De ekstra efterafgrøder udlægges i vårafgrøderne for at give den maksimale effekt på udvaskningen.</p> <p>Som alternativ til dette tiltag kunne ansøger have valgt at ændre ansøgningens dyretryk. Dette er med de nuværende jordpriser ikke rentabelt og dette alternativ er derfor valgt fra til fordel for udlægning af flere efterafgrøder.</p>
Overdækning af gylletank	<p>Nye beholdere overdækkes for at mindske ammoniakfordampningen og undgå regnvandsopblending med gyllen. Dette reducerer samtidig antallet af transporter med gylle.</p>

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Benzoesyre i foderet	Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Benzoesyretilsætningen vurderes til i det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen.
Ændring af ventilationsafkast	Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Kemisk luftvasker	Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Luftvasker med syre (19.05.2009) er den samlede meromkostningen pr. produceret slagtesvin ved 100 % luftrensning 20 kr. Luftvaskeren er valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.
Gylleseparation	Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.
Gylleforsuring	Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Dette sammenholdt med en økonomisk større investering, - anslået 1.000.000 kr. og en årlig udgift til drift og afskrivning på 200.000 kr. syntes virkemidlet ikke at kunne leve på til BAT for det pågældende projekt.

Bilag 2. Miljøvurdering for tillægget

2.1 Baggrund for tillægget til miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 8. juli 2014 modtaget en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af 24. august 2009. I miljøgodkendelsen er der givet tilladelse til udvidelse af dyreholdet **fra** 230 årssøer, 5980 smågrise (7,2-30 kg) og 5800 slagtesvin (30-100,5 kg) i alt svarende til 249,18 DE **til** 300 årssøer, 8400 smågrise (7,2-30 kg) og 7500 slagtesvin (30-108 kg) i alt svarende til 354,75 DE. Miljøgodkendelsen omfattede yderligere renovering/udbygning af eksisterende stalde i henhold til indretningskravene for svinebrug jf. Lov nr. 295 af 30. april 2003.

Den 21. september 2010 er der givet et tillæg til miljøgodkendelsen. Tillægget omfattede en ændring af udformningen og indretningen af staldene der var ansøgt om i miljøgodkendelsen af 24. august 2009. Ændringerne i tillægget indebar at poltestierne fra den nye drægtighedsstald (bygning 1.1.10) flyttede over i enden af den eksisterende slagtesvinestald (bygning 1.1.4). Med denne ændring blev der bygget færre kvadratmeter til søer, og placeringen gav en bedre intern logistik i produktionen. Poltene blev flyttet over i samme staldsystem, som de skulle opstaldes i under slagtesvineperioden. Rent praktisk flyttede man 34 stipladser og 43 dyr fra bygning 1.1.10 over i bygning 1.1.11. Herefter blev der kun 166 stipladser og 207 dyr i bygning 1.1.10. Der blev ikke ændret på det samlede antal stipladser og dyr.

I dette tillæg søges der om udvidelse af besætningen **fra** 300 årssøer, 8400 smågrise (7,2-30 kg) og 7500 slagtesvin (30-108 kg) i alt svarende til 354,75 DE (gamle DE) **til** 450 årssøer, 13.500 smågrise (7,2-32 kg) og 13.000 slagtesvin (32-108 kg) i alt svarende til 539,8 DE (nye DE). Udvidelsen i so- og smågriseholdet foretages i eksisterende rammer, mens udvidelsen i slagtesvineproduktionen kræver etablering af en ny stald nord for den eksisterende bygningsmasse. Der etableres 1800 stipladser plus syge/aflastningspladser til slagtesvin svarende til 2000 m² bygning. Derudover nedlægges to ældre gyllebeholdere for at give plads til staldbygningen. Nord for bygningsmassen etableres én ny gyllebeholder. Den nye gyllebeholder vil komme til at ligge i tilknytning til det øvrige staldanlæg. Tillægget omfatter ligeledes 322 ha udbringningsarealer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen som følge af den ansøgte ændring af husdyrbruget. Nedenstående belyser endvidere, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit, anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilket henviser til § 7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav, er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Den nye slagtesvinestald og den nye gyllebeholder er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugserhvervet, og er ikke omfattet af forbud mod opførelse inden for skovbyggelinjen. Udvidelsen af staldanlægget ligger endvidere i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger og gylletanken i forlængelse af den eksisterende gylletank.

Udbringningsarealerne ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand og kirker.

Hovedparten af arealerne ligger inden for kystnærhedszonen. En del af disse ligger endvidere i den del af kystnærhedszonen, der skal friholdes for bebyggelse. Der skal ikke opføres byggeri på arealerne. De skal fortsat anvendes til udbringning af husdyrgødning, hvormed det ikke får betydning, at de ligger i kystnærhedszonen.

Følgende arealer ligger inden for sø- eller åbeskyttelseslinjen: 19-0, 23-0, 26-0, 28-0, 31-0, 33-0, 61-0, 62-0, 63-0, 64-0, 65-0, 66-0, 67-0 og 68-0.
Derudover ligger følgende arealer inden for skovbyggelinjen: 41-0, 42-0, 50-0, 51-0, 52-0, 52-1, 53-0, 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 7-0, 8-0, 9-0, 17-0 og 18-0.
Ovenstående får ikke betydning for anvendelsen af arealerne til udspredning af husdyrgødning.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Kommuneplan 2013 til 2025 et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Enkelte udbringningsarealer ligger inden for et område, der er udpeget som kulturhistorisk interesseområde. Det kulturhistoriske interesseområde er Stadil Fjord m.v. – tørlægning. På udbringningsareal 61-0 er der fra jernalderen registreret et grubehus med en stald. Dateringen går tilbage til ca. 175-749 e.Kr.

En lille del af udbringningsareal 15-0 ligger ligeledes i et værdifuldt kulturmiljø i form af en vejføring fra 1800-tallet. Det giver et indtryk af ældre tiders vejforløb, anlagt på tværs af vandløb og naturlige terrænformer.

Arealerne har tidligere været opdyrket. Idet arealanvendelsen er uændret, vurderes driften af arealerne ikke at påvirke det kulturhistoriske interesseområde væsentligt.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

På husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumsloven § 29a (se bilag 10). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der findes gravhøje på, eller ved husdyrbrugets udbringningsarealer (se bilag 10) og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til § 29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes, eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 meter fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning, eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 meter fra gravhøje, medmindre Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler dispensation hertil.

2.2.4. Placering i landskabet

Den nye slagtesvinestald og den nye gyllebeholder ligger i et større uforstyrret landskab og udenfor bevaringsværdige landskaber. Idet udvidelsen af staldanlægget og etablering af gyllebeholderen sker i tilknytning til det eksisterende anlæg får det ikke betydning for udvidelsen.

Staldanlægget ligger ikke inden for råstofområder hvor der er gravetilladelse. Dog ligger det i en zone med nationale geologiske interesseområder og geologiske bevaringsværdier (Skovbjerg Bakkeø). Inden for områder med nationale geologiske interesser skal hensynet til geologien tillægges stor vægt, så landskabsformer og blottede profiler, som afspejler landskabets opbygning og de geologiske processer, bevares og beskyttes. Derudover ligger anlægget i et større uforstyrret landskab, der som så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg. Husdyrbruget er ikke omfattet af definitionen på et større teknisk anlæg.

Den ansøgte udbygning af staldanlægget sker i tilknytning til det eksisterende byggeri og et sted hvor der tidligere har været etableret to gylletanke. Udvidelsen vil derfor ikke få betydning for det nationale geologiske interesseområde eller det større uforstyrrede landskab.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 539,8 DE med den forskydning mellem de enkelte dyretyper, som kan tilskrives naturlige produktionsudsving. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme, eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde, samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt.

Miljøstyrelsen har for svin, kvæg og fjerkræ udarbejdet emissionsgrænseværdier for en række staldsystemer i nudrift og ansøgt drift. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 6616 kg NH₃. Se bilag 14.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 6602,36 kg NH₃, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for ammoniak, jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår, er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, fastlagt et BAT-emissionsniveau for bedriften på 11.821 kg P ab lager. Se bilag 14.

Der er et specielt forhold i forbindelse med overholdelse af kravet til fosfor i dette tillæg til miljøgodkendelsen. Det skyldes, at normtallet for fosfortilsætningen i ansøgningssystemet i øjeblikket ikke er korrekt. Derfor beregnes en forkert værdi for fosfor. Værdien bliver 12.613 kg P ab lager, hvilket er 792 kg P mere end emissionsgrænseværdien.

Indtil opdateringen af ansøgningssystemet er på plads og den rette fosforværdi kan beregnes, accepterer ansøger at lave en foderkorrektur for slagtesvinene jævnfør beregningen på bilag 14. Det vil betyde, at emissionsniveauet for fosfor reduceres til 11.820 kg P ab lager, hvilket således overholder det beregnede emissionsniveau for fosfor, jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår.

Staldindretning

Den nye slagtesvinestald på 2000 m² etableres med 1800 stipladser plus syge- og aflastningspladser til slagtesvin. Bygningen opføres i de samme materialer og med samme udformning som de eksisterende bygninger på ejendommen. Gulvtypen i stalden bliver drænet bund og spalter, hvilket betragtes som et BAT-gulv i slagtesvinestalde.

I den nye slagtesvinestald etableres overbrusning. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Overbrusning/temperaturregulering er lovpligtigt i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin.

Ansøger anvender køling af kanalbunde i den nye stald. Der er allerede opsat et køleanlæg i de nyere stalde på bedriften, så det samlede staldanlæg kan få dækket en del af varmebehovet.

Løsningen sparer energi til opvarmning, samt mindsker ammoniakfordampningen med op til 24 %. Reduktionen er afhængig af, hvor mange grader temperaturen i gyllen sænkes.

Det er i ansøgningen forudsat, at kølingen skal køre året rundt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT med hensyn til staldindretning.

Management

Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

Ventilationsanlæg, foderanlæg og andet mekanisk udstyr kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk. Fra deres side er der årlige tilsyn med anlæg og styringer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.

Ansøger ønsker at implementere en type-2 foderkorrektion for fosfor for at imødekomme bedriftens emissionsgrænseværdi. Type-2 korrektionen mindsker mængden af total-P i gødningen, hvilket medfører at udledningen af fosfor nedsættes, for den samlede besætning.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Alle drikkepipler placeres over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning til slagtesvinene er tidsstyret, for at mindske spild.

Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbruget.

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation og gyllekølingsanlæg. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås.

Der er tændt for lyset i stalden i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Beholdernes tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.

Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og deres vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.

Tankene tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen og i lejede tanke på andre ejendomme til, at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.

Den nye gyllebeholder overdækkes for at mindste ammoniakfordampningen og undgå regnvandsopblanding med gyllen. Dette reducerer samtidig antallet af transporter med gylle.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Gyllen nedfældes eller slangeudlægges alt efter hvilken afgrøde der anvendes. Der tages forbehold for vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløbene. Udbringning af gylle sker generelt inden for normal arbejdstid, og aldrig på søn- og helligdage.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan i samarbejde med en konsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet.

Alternativer og fravalg BAT

For at minimere udvaskningen af kvælstof fra rodzonen anvendes 14% ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav. De ekstra efterafgrøder udlægges i vårafgrøderne for at give den maksimale effekt.

Som alternativ til dette tiltag med efterafgrøder kunne ansøger have valgt, at ændre ansøgningens dyretryk. Dette er med de nuværende jordpriser ikke rentabelt og dette alternativ er derfor valgt fra til fordel for udlægning af flere efterafgrøder.

Følgende BAT-teknologier er også fravalgt med følgende begrundelser:

Biologisk luftvasker

- Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Fodring

- Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Benzoesyretilsætningen vurderes til i det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen.

Kemisk luftrensning

- Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
- Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Luftvasker med syre (19.05.2009) er den samlede meromkostningen pr. produceret slagtesvin ved 100 % luftrensning 20 kr. Luftvaskeren er valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.

Separation

- Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen.
Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.
- Forsuringsanlægs effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Dette sammenholdt med en økonomisk større investering, anslået 1.000.000 kr. og en årlig udgift til drift og afskrivning på 200.000 kr. syntes virkemidlet ikke at kunne leve på til BAT for det pågældende projekt.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning, vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det, Ringkøbing-Skjern Kommune anser, som værende BAT-standard for en bedrift af denne størrelse og dyresammensætning.

Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og restvand

Der ændres ikke væsentligt i håndteringen af regnvand og restvand (spildevand) fra produktionen. Spildevand opsamles i gyllebeholderen. Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes også til gyllebeholderen. Spildevand fra husholdningen og sanitære tilslutninger føres til septiktank.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og restvand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er tidligere stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin. Der sker ingen væsentlige ændringer i forhold til dette i dette tillæg til miljøgodkendelsen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af kemikalier, fyringsolie og brændstof.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer, eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal

ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning, samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlig lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	1050 meter
Samlet bebyggelse:	806 meter
Enkelt bolig:	415 meter

Ifølge ansøgningen, er de faktuelle afstande minimum 1319 meter til samlet bebyggelse og 772 meter til enkelt bolig. Afstanden til den nærmeste byzone (Hee) er 1,3 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Beskrivelse af støjkloder:

Støjkloder fra husdyrbruget udgøres primært af ventilationsanlægget, af- og pålæsning af dyr, korntørring, forarbejdning og transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkloder:

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet med hensyn til transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet.

Tiltag mod støjkloder:

Kørsel nær naboer finder sted i dagtimerne.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er ligeledes Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af dette tillæg til miljøgodkendelsen.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, hvilket betyder begrænsede gener fra lys. Ejendommen har lys på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet staldene er lukkede og lysforholdene er som beskrevet ovenfor. Derfor medfører udvidelsen af staldanlægget ikke væsentlige ændringer i forhold til lys på og ved anlægget.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Støv vil kunne forekomme i tørre perioder i forbindelse med transport til og fra ejendommen. Det forventes dog ikke, at udbygningen af staldanlægget på sigt vil medføre øgede støvgener for de omkringboende.

Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af smågrise og slagtesvin samt fodertransporter og gyllekørsel vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilke veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgenerafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye stald har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Det samme gør sig gældende for gylletankene.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver de valgte placeringer, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering at miljøpåvirkningen, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder, er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et, eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om

beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre, eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og plantearter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget, deres yngle-, eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre, eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Nærmeste internationale naturområder er habitatområde Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord, som ligger ca. 3 km fra husdyrbrugets anlæg. Følgende arealer ligger inden for habitatområdet/EU-fuglebeskyttelsesområdet/Ramsar-området Stadil- og Vest Stadil Fjord: 63-0, 64-0, 65-0, 66-0, 67-0, 68-0, 60-0, 61-0, 60-1, 62-0 og 19-0. Alle arealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Derudover ligger hovedparten af arealerne også i oplandet til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord. Følgende arealer ligger ikke i oplandet til Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord: 22-0, 23-0, 24-0, 25-0, 26-0, 28-0, 31-0 og 33-0.

For beskrivelser af de internationale naturområder henvises til Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse, eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde, eller ske som overfladeafstrømning via dræn, eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges. (Vandplanen findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

Vandløb

Miljømål for vandløb omfatter både kemisk tilstand og økologisk tilstand. Størstedelen af vandløbene i hovedvandoplandet skal opfylde målet om god økologisk tilstand, mens en mindre del målsættes til et godt økologisk potentiale. I sidstnævnte tilfælde

er der tale om vandløb, som er kunstigt anlagte, eller stærkt fysisk modificerede. En mindre andel af vandløbene har et strengere miljømål i form af høj økologisk tilstand, fordi den nuværende tilstand er fauna klasse 7.

Miljømål for vandløb:

Type	Høj tilstand	God tilstand
'Normal'	7	6 eller 5
'Blødbund'	5	4

Tallene i tabellen refererer til smådyrsfaunaen bedømt ved hjælp af Dansk Vandløbs Fauna Indeks (DVFI).

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved, eller i oplandet til vandløb Kimmelkær Landkanal, Ejstrup Bæk, Nørgård Bæk, Vonå og Heager Å. Ifølge Vandplan 2010-2015 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål fastsatte i Vandplanen.

Kimmelkær Landkanal er et vandløb med et godt økologisk potentiale. Det løber mellem udbringningsarealerne 73-0, 74-0 og 69-0. Derudover passerer Ejstrup Bæk udbringningsarealerne 63-0, 64-0, 65-0, 66-0 og 67-0. Vandløbet er klassificeret med god økologisk tilstand. Nørgård Bæk har ligeledes en god økologisk tilstand. Vandløbet grænser op til udbringningsarealerne 15-0, 17-0, 18-0 og 1-0. Udbringningsareal 31-0, 33-0 og 23-0 ligger i oplandet til Vonå og Heager Å. Heager Å er klassificeret med et godt økologisk potentiale. I den konkrete sag er det ikke vurderet, om der er målopfyldeelse for vandløbene.

Det forventes, at de generelle forbedringer i forhold til vandkvalitet, fysiske forhold, fri passage og vandindvinding, i et vist omfang vil bidrage til at sikre gunstig bevaringsstatus for de særlige arter og naturtyper, der er tilknyttet vandløb i oplandet.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med de nye krav om 9 meter randzoner langs alle vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til vandløbsloven, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 meter.*

Det betyder, at der er krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmme ved vandløb" på bilag 6. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem, der udbringer gyllen, eller foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

Der skal endvidere gøres opmærksom på, at husdyrbruget har udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb, der er omfattet af Lov om randzoner og Lov om ændring af lov om randzoner. For disse vandløb gælder:

- *Der må ikke på indtil 9 meter fra bredden foretages gødskning, sprøjtning, dyrkning, eller anden jordbearbejdning.*

Det betyder, at randzonearealet ikke kan indgå som udbringningsarealer, men vil kunne anvendes til afgræsning. Det er ansøgers pligt, at oplyse dem der udbringer gyllen eller

foretager anden jordbearbejdning om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 322 ha, der er fordelt som angivet i nedenstående tabel:

Antal hektar	Opland
322 ha	Ringkøbing Fjord
293 ha	Stadil Fjord

2.7.4 Sædskifte

På mark 19-0, 22-0, 23-0, 65-0, 66-0, 67-0 og 68-0 er der valgt et S2 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for disse arealer. På de øvrige arealer er der valgt et S4 sædskifte, hvilket svarer til disse arealers referencesædskifte.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet.

Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

Der anvendes 14% ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav om 14% efterafgrøder. Dette er for at minimere udvaskningen af kvælstof fra arealerne. De ekstra efterafgrøder udlægges i vårafgrøderne for at give den maksimale effekt på udvaskningen.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandre.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

2.7.6 Kvælstofudvaskning til overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i nitratudvaskningen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen, delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord / Stadil Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. Udbringningsarealerne ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet, som udgangspunkt, er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 79,0 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 1,39 DE/ha, hvilke svarer til at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{reel}) er 72,5 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt, ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Grundlag for skærpet nitratbeskyttelse.

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug, skal vurdere om det ansøgte kan medføre

væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf foretages der, for husdyrbruget, en konkret vurdering af om der er grundlag for en nitratbeskyttelse, som er højere end den generelle beskyttelse.

I forhold til skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande, har Miljøstyrelsen fastlagt følgende afskæringskriterium:

Et projekt for husdyrbrug, kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder, end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade, et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af pkt. 1, projektet i kumulation:

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til nitratudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord.

Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg.

Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist, skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande, har været faldende inden for den sidste år-række og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune konstaterer i forhold til antal dyreenheder i oplandet, at nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 10. december 2014) viser, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2014 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 1,53 % fra 245988,93 DE i 2007 til 249802,18 DE i 2014.

I henhold til Miljøstyrelsen, kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen ikke er større end den, der svarer til et planteavlsbrug. I tilfælde af, at udvaskningen er større, kan den reduceres med en række virkemidler f. eks:

Reducerede gødningsnormer
Flere efterafgrøder
Ændret sædskifte
Afbrænding af husdyrgødning
Separering af husdyrgødning
Afsætning til biogasanlæg

I det konkrete projekt, er udvaskningen fra et planteavlsbrug, i ansøgningen, beregnet til 72,7 kg N/ha. Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt, DE_{reel} , er jf. ansøgningen 72,5 kg N/ha og overstiger dermed ikke udvaskningen, der svarer til et planteavlsbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at påvirkningen fra projektet i kumulation med andre planer og projekter, opfylder afskæringskriterie 1 i forhold til påvirkning af overfladevand, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af Pkt. 2A og 2B, projektet i sig selv:

Husdyrbrugets udbringningsarealer har, det lukkede bassin Ringkøbing Fjord som slutrecipient og er derfor omfattet af det skærpede krav på 1 %.

På baggrund af Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om størrelsen af landbrugsarealer og den samlede kvælstofudvaskning fra oplandene, er det beregnet, hvor stor en påvirkning af recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningen er gennemført som et "Worst cases" scenarie, hvor der er valgt det mindst mulige reduktionspotentiale og regnet på den totale kvælstofudvaskning, i stedet for merudvaskningen fra et husdyrbrug.

Opgørelse af worst case nitratudvaskning til overfladevand:

Stadil Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	25563
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	524000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsarealer i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 75 - 100 %) (ha)		293
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		0
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	72,5
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	5098
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Stadil Fjord (%)		<u>0,973</u>
Ringkøbing Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsareal i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 75 - 100 %) (ha)		0
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		322
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	72,5
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	11673
Kvælstofudvaskning fra Stadil Fjord efter 67 % reduktion	(kg/N)	1682
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)		<u>0,485</u>

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af worst case scenariet af husdyrbrugets maksimale andel af kvælstofudvaskningen til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord, at afskæringskriterie pkt. 2A og 2B er opfyldt, idet påvirkningen fra projektet i sig selv, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland og derfor ikke vil påvirke overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning.

Samlet set, er det derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der på baggrund af den konkrete vurdering af ansøgningen, ikke er behov for en skærpelse af den generelle nitratbeskyttelse af overfladevande.

2.7.7 Fosforudvaskning til overfladevand

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor, jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 7 ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. 293 ha af arealerne afvander desuden til Natura 2000-området Stadil Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på JB1, JB2 og JB9 jorde.

57,2 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år.

6,43 ha ligger i "P-klasse 3", som er drænet lerjord med fosfortal større end 6. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om fosforbalance.

Ifølge ansøgningen ligger 264,8 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-områderne mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det tilladte fosforoverskud fra bedriftens arealdrift beregnes på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker. Eventuelle vilkår til fosforoverskuddet stilles ligeledes på bedriftsniveau (jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning).

Ifølge ansøgningen er det gennemsnitlige fosforoverskud på 10,5 kg P/ha/år, hvilket er 316,1 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes, ifølge ansøgningen, ved anvendelse af foderkorrektion og ekstra efterafgrøder.

Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden, øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder, som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger. Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt, viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skråner eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skråner 6 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

Grundlag for skærpelse af husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse, eller godkendelse af et husdyrbrug skal vurdere, om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf, foretages der for husdyrbruget en konkret vurdering af, om der er grundlag for en fosforbeskyttelse, der er højere end den generelle beskyttelse.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til fosforudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007 og der vurderes derfor kun på husdyrbrugets påvirkning.

Det antages, at grænsen for at se en påvirkning af Natura 2000 områderne, er den samme for fosfor som for nitrat. En påvirkning på under 1 % af den samlede fosforpåvirkning til et lukket bassin som Ringkøbing Fjord, vurderes derfor ikke, at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000-området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret.

I oplandet til Ringkøbing Fjord har der været en stigning i dyretrykket på 1,15 % fra 236437,5 DE i 2007 til 239164,9 DE i 2012, hvilket skal indgå i vurderingen.

På baggrund Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om, den samlede fosforudvaskning fra oplandene er det beregnet, hvor stor en andel af udvaskningen til recipienterne som ansøgningen i sig selv vil medføre. Der er regnet med, at der i gennemsnit er ophobet 2000 kg P/ha i de øverste 25 cm af landbrugsjord, og beregningen er gennemført som et worst cases scenarie, hvor der er valgt en maksimal udvaskning på 1 kg P/ha, i stedet for det gennemsnitlige på 0,2 – 0,5 kg P/ha, og der er regnet på den samlede påvirkning i en afskrivningsperiode på 20 år.

Opgørelse af "Worst case" fosforudledning til overfladevand:

Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje		
Fosforoverskud på husdyrbruget (kgP/ha)	10,5	
Fosfor i jordens øverste 25 cm (kgP/ha)	2000	
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode. (%)	10,5	
Vandområde	Ringkøbing Fjord	Stadil Fjord
Beregning af fosforudledning		
Beregning af fosforudvaskning		
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland (ha)	322	293
Worst case udvaskning (kgP/ha)	1	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)	33,8	30,8
Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland		
Total fosfor udledning til recipient. (kg)	93000	16000
Husdyrbrugets andel af udledning (%)	0.0363	0.1925

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beregninger, at selv om dyretrykket er stigende i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord, ligger husdyrbrugets fosforbidrag langt under grænsen på 1 % af den samlede fosforudledning og vil derfor ikke påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer derfor ikke, at der er grundlag for en skærpelse af den generelle fosforbeskyttelse, idet husdyrbruget, ifølge beregningerne, ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord og Stadil Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

2.7.8 Ammoniakemission

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af §§ 11-12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt.

Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Det generelle ammoniakreduktionskrav gælder kun for ændringer på husdyrbruget. I dette tillæg til miljøgodkendelsen udvides dyreholdet indenfor både søer, smågrise og slagtesvin. Udvidelsen med søer og smågrise sker i eksisterende rammer, mens der skal etableres en ny stald til udvidelse i slagtesvineproduktionen. Derudover opføres én ny gyllebeholder med overdækning.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget fordamper, ifølge ansøgningen, 205 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

De specifikke krav til ammoniakdepositionen for de forskellige ammoniakfølsomme naturtyper, Kategori 1-, Kategori 2- og Kategori 3-Natur.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er

beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 1-Naturområde er ca. 5 km fra anlægget. Habitatområdet har nr. 59 og er Stadil- og Veststadil Fjord. Der ligger et B-målsat surt overdrev inden for området (naturtype nr. 6230). B-målsat vil sige, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdets plante- og dyreliv.

Tålegrænsen for overdrevet vurderes at ligge i intervallet 10-20 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012 beregnet til 12,3 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

I kraft af den store afstand til naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre ammoniakfølsomme områder indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Afstanden til nærmeste Kategori 2-Natur er ca. 2 km. Området er C-målsat hede. For C-målsatte naturtyper arbejdes der for, at bevare en god biologisk tilstand. Heden har en tålegrænse, som er i den lave ende af intervallet 10-20 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012 beregnet til 15,2 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Derudover ligger der en B-målsat hede 2,5 km fra anlægget. For B-målsatte naturområder arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Heden er beskrevet som en ikke-tilgroet hede på ca. 15 ha. Heden har en tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012 beregnet til 15,2 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

I en afstand af ca. 2,9 km fra anlægget ligger et A-målsat overdrev. For A-målsatte naturområder gøres der en særlig indsats for at videreudvikle områdernes naturværdier ved f.eks. naturpleje. På overdrev som græsses og vurderes kvælstoffølsomme, er der en tålegrænse på 10-15 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2012 beregnet til 15,2 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområderne vil ligge væsentligt under 1 kg N/ha/år pga. afstanden dertil og beregninger til naturområder der ligger væsentlig tættere på anlægget, er beskyttelsesniveauet til de konkrete naturområder overholdt.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre Kategori 2-naturområder, som ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurderingen er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige Kategori 2-naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser og heder, som kan være kvælstoffølsom Kategori 3-Natur. Moser, heder og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

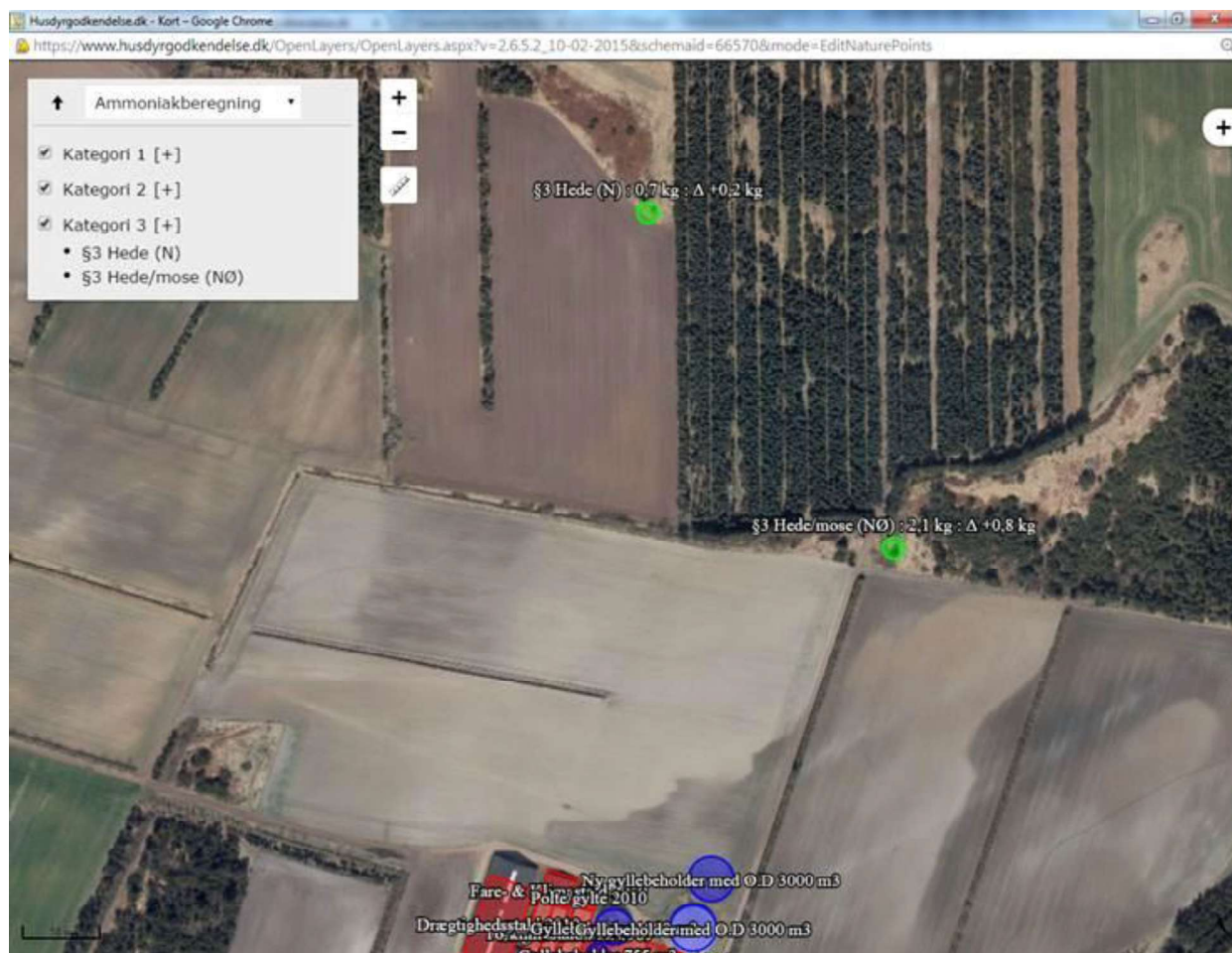
Kategori 3-Naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	N-dep beregning	Målsætning i Kommuneplan
Mose	675 m	Vest	Nej	C-målsat
Mose	790 m	Syd	Nej	C-målsat
Mose	820 m	Syd	Nej	C-målsat
Hede	500 m	Nord	Ja	C-målsat
Hede	335 m	Nordøst	Ja	C-målsat
Hede	555 m	Nordøst	Nej	C-målsat

Der er foretaget beregninger af merdepositionen og totaldepositionen til to af de ovenstående naturområder. Beregningerne viser en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,7 kg N/ha/år for §3 heden nord for anlægget. For heden og mosen nordøst for anlægget bliver merdepositionen 0,8 kg N/ha/år og en totaldeposition på 2,1 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune har vurderet, at områderne maksimalt kan tåle 1 kg N/ha/år i merbelastning, hvilket er overholdt ifølge ansøgningens beregninger. Se nedenstående illustration fra ansøgningsmaterialet.

Hederne har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år, og dermed er beskyttelsesniveauet for naturtypen overholdt. Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller og enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur. Se bilag 6b. Kommunen vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne, idet områderne ikke er ammoniakfølsomme naturtyper.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen – drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau

- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Kategori 1- natur

Ingen udbringningsarealer grænser op til §3-beskyttede ammoniakfølsomme naturområder (Kategori 1-natur) beliggende indenfor Natura 2000-område Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord.

Kategori 2-natur

Areal 57-0 grænser op til en hede på 13 ha. Heden er C-målsat hvilket vil sige, at der arbejdes for, at bevare en god biologisk tilstand. Ingen arealer grænser op til eller ligger i umiddelbar nærhed af overdrev registreret som Kategori 2-natur.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning, vil påvirkningen med ammoniak, selv tæt på naturområderne, være langt under 1 kg N/ha/år, hvis gyllen nedbringes, nedfældes, eller der anvendes forsuret gylle. En påvirkning over 1 kg N/ha/år til naturen vurderes, som værende væsentlig og kan medføre tilstandsændringer af naturområderne, mens en påvirkning under 1 kg N/ha/år vurderes som uvæsentlig.

Al udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved nedfældning på arealer uden etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker. Alternativ kan der anvendes gylleforsuring, hvis der anvendes en teknologi, der står opført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Kategori 3-natur

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper.

Flere af udbringningsarealerne grænser op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 6). Areal 75-0 grænser op til C-målsat mose og sø. Arealerne 7-0, 23-0, 26-0 og 22-0 grænser op til en C-målsat mose og arealerne 52-0, 53-0 og 57-0 grænser op til C-målsat hede.

Arealerne 28-0, 31-0, 33-0 og 74-0 ligger i umiddelbar nærhed af eller grænser op til C-målsat eng. Areal 74-0 omkranser et areal hvorpå der ligger en §3 beskyttet sø. Derudover grænser udbringningsarealet op til C-målsat mose og potentiel ammoniakfølsom skov. For C-målsatte områder, er målet at arbejde for at bevare en god biologisk tilstand.

Areal 19-0 grænser op til en B-målsat mose. For B-målsatte områder, er målet at arbejde aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv.

Areal 26-0 grænser op til potentiel ammoniakfølsom skov.

Flere udbringningsarealer ligger inden for EF-habitatområdet Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord. Det er følgende arealer: 63-0, 64-0, 65-0, 66-0, 67-0, 68-0, 60-1, 62-0 og 19-0.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning, vil påvirkningen med ammoniak, selv tæt på naturområderne, være langt under 1 kg N/ha/år, hvis gyllen nedbringes, nedfældes, eller der anvendes forsuret gylle. En påvirkning over 1 kg N/ha/år til naturen vurderes, som værende væsentlig og kan medføre tilstandsændringer af naturområderne, mens en

påvirkning under 1 kg N/ha/år vurderes som uvæsentlig.

Al udbringning af flydende husdyrgødning skal ske ved nedfældning på arealer uden etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker. Alternativ kan der anvendes gylleforsuring, hvis der anvendes en teknologi, der står opført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Kimmelkær Landkanal løber forbi udbringningsareal 74-0. Udbringningsarealet skråner ikke mere end 6 grader ned mod området.

Idet ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur, vurderes det ikke, at give en væsentlig påvirkning af naturområderne.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområder ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer og at de generelle regler for udbringning er tilstrækkelige til at beskytte området imod påvirkning af tilstanden.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre naturområder, herunder andre Natura 2000-områder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra den ansøgte arealdrift. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de andre naturområder.

På baggrund af ansøgningen og oplysninger fra ansøger vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige drift. Markdrift i form af omlægning, gødskning, sprøjtning og andre jordbrugsaktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlig merbelastning af områdets beskyttede naturområder.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ansøgningen, at de lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt, vilkår i miljøgodkendelsen, samt udmeldinger fra Miljøstyrelsen, at tilstanden af naturområderne omkring husdyrbrugets udbringningsarealer ikke vil ændres væsentligt, som følge af ansøgte projekt. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven.

2.7.9 Grundvand:

Udbringningsarealerne ligger i områder med almindelige drikkevandsinteresser. Nogle af udbringningsarealerne ligger i indvindingsområde til Engtoften Vandværk.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer/vandforsyningsboringer til husstande (1-2 husholdninger). Ved boringer, jf. § 8, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 meter for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 meter for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5/10 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Fra 1. august 2011 blev det lovpligtigt, at etablere en 25 meter beskyttelseszone omkring almene indvindingsboringer, hvor der ikke må dyrkes, gødes, eller sprøjtes med pesticider. Almene indvindingsboringer er boringer, der forsyner mindst 10 ejendomme med vand.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger, ifølge Miljøstyrelsens kortværk, uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for

kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet, ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer, er overholdt.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde, at de generelle afstandskrav og beskyttelsesniveauer, skal skærpes yderligere, idet det og de stillede vilkår, vurderes tilstrækkelige til, at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 450 årssøer, 13.500 smågrise (7,2-32 kg), 13.000 slagtesvin (32-108 kg) i alt svarende til 539,8 DE samt opførelse af stald på 2000 m² og én ny gyllebeholder på 4000 m³ med teltoverdækning kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til tillægget:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal, som minimum, indeholde:

- a. Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende, allerede efter 1–2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter, også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift), eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres, som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden, aftales med tilsynsmyndigheden.

Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4. Situationsplan, samlede anlæg

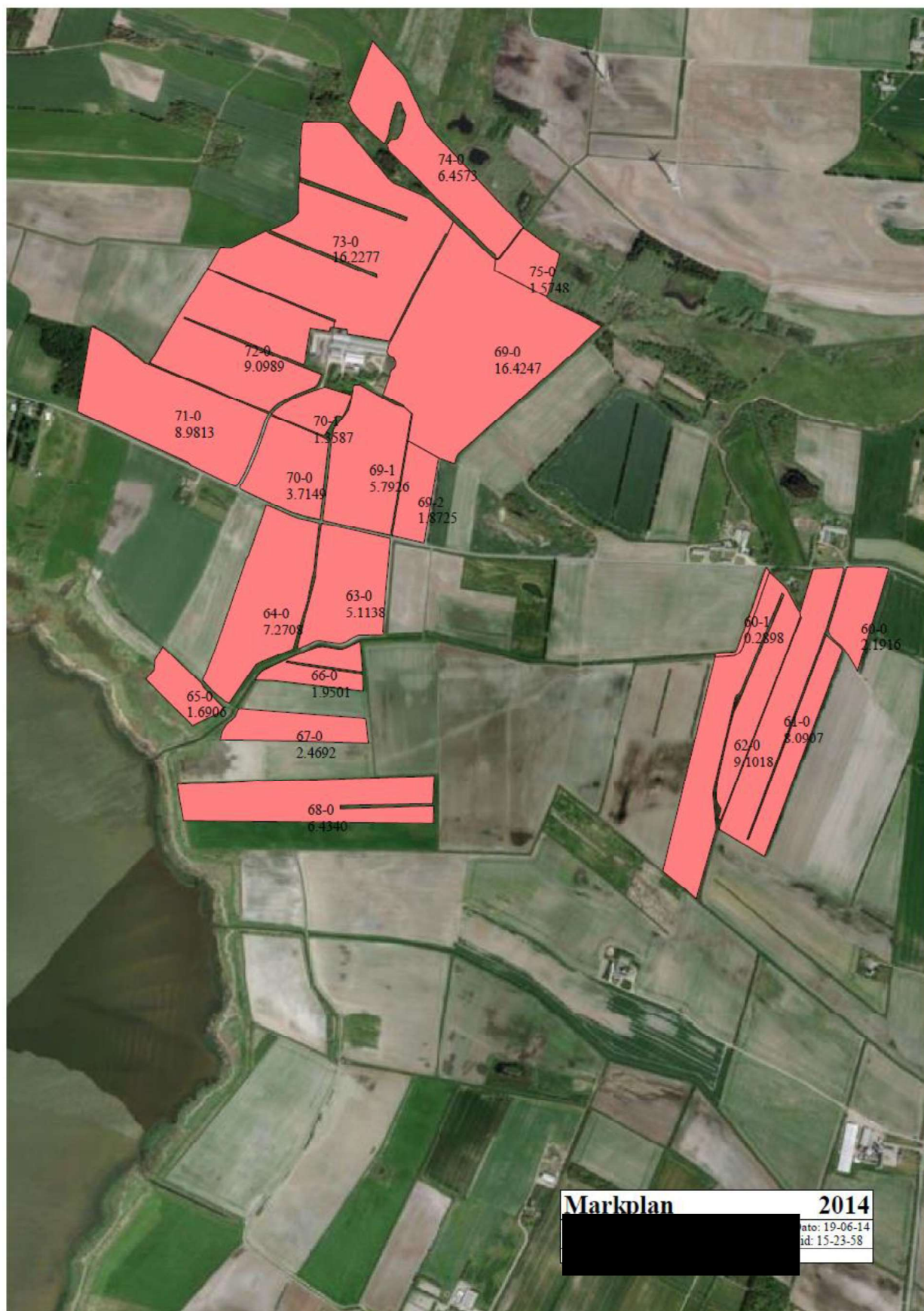
Bilag 5. Oversigt over egne og forpagtede arealer

Bilag over egne og forpagtede arealer

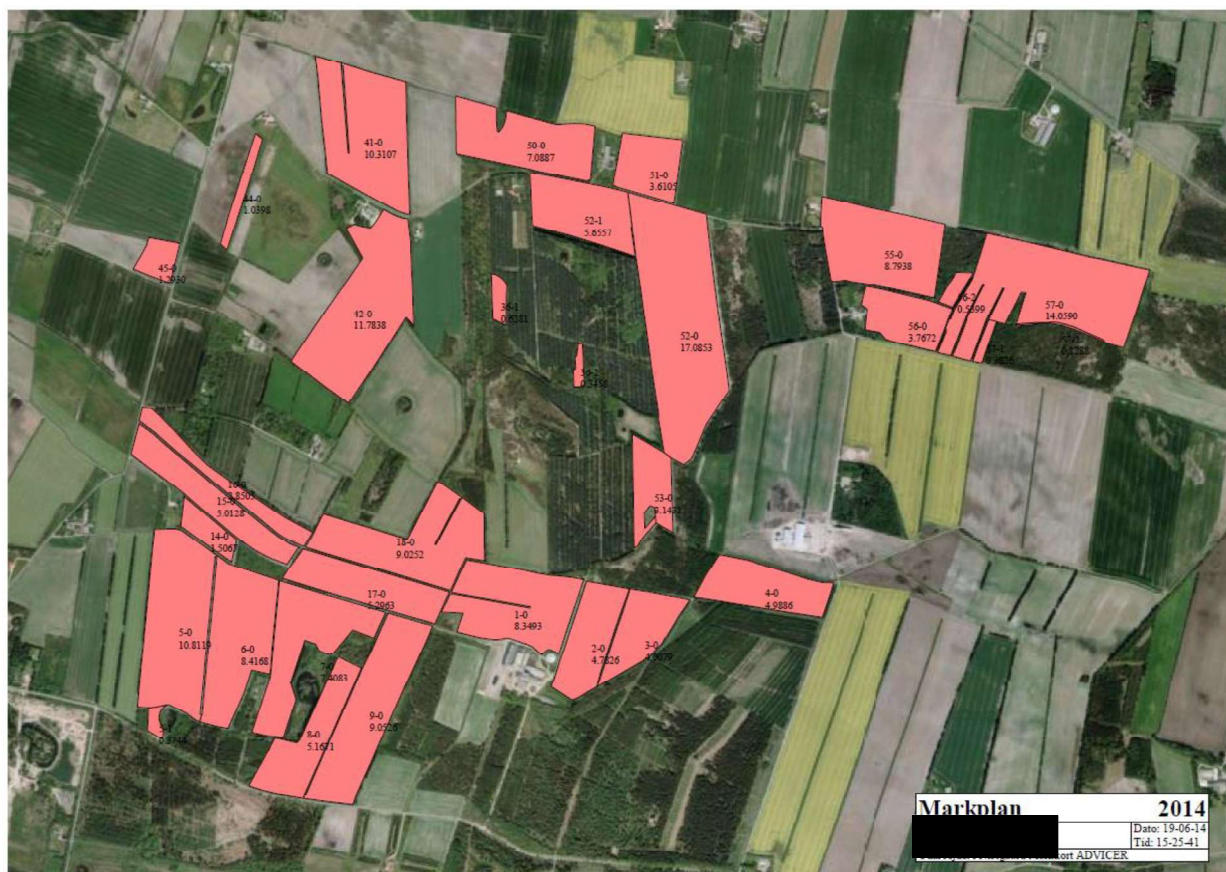
Landbrugsjord til rådighed

	Marknumre	Ansøgt produktion Ha
Egne arealer		
Hovervej 63, 6950 Ringkøbing	1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 5-1, 6-0, 7-0, 8-0, 9-0, 14-0, 15-0, 16-0, 17-0, 18-0, 19-0, 22-0, 23- 0, 24-0, 25-0, 26-0, 28-0, 31-0, 33-0	108,44
	60-0, 60-1, 61-0, 62-0, 63-0, 64-0, 65-0, 66- 0, 67-0, 68-0, 69-0, 69-1, 69-2, 70-0, 70-1, 71-0, 72-0, 73-0, 74-0, 75-0	116,08
Forpagtede arealer		
	18-0 (5,4 ha), 41-0, 42-0, 44-0, 45-0	29,82
	50-0, 51-0, 52-0, 52-1, 53-0, 55-0, 56-0, 56- 2, 57-0, 57-1, 57-2	64,25
	36-1, 36-2	0,98
	23-0 (2,4 ha)	2,4
Aftalearealer		
	22 DE	
	70 DE	
Ialt		322,00

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Hovervej 63, 6950 Ringkøbing
Den 29. maj 2015

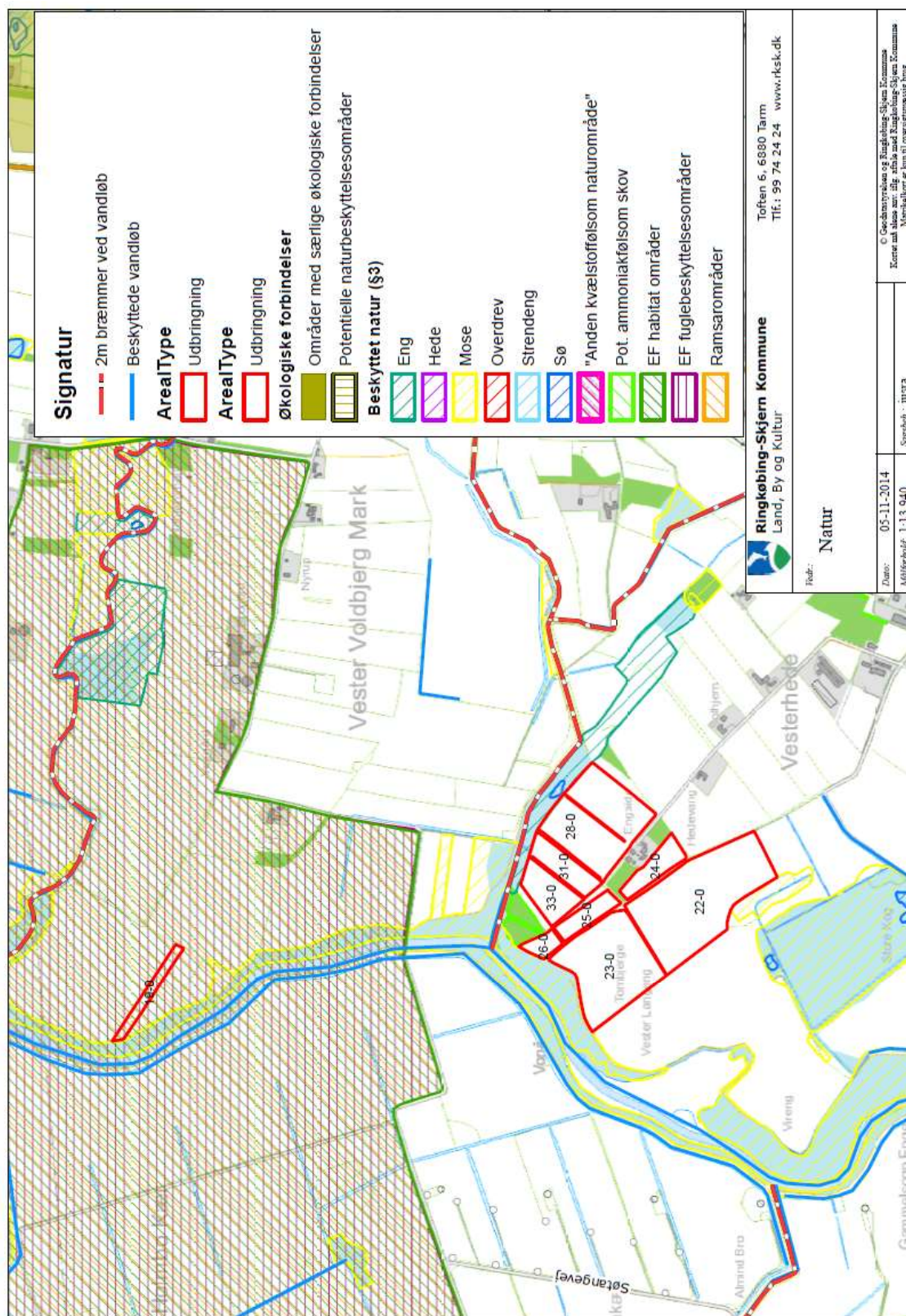

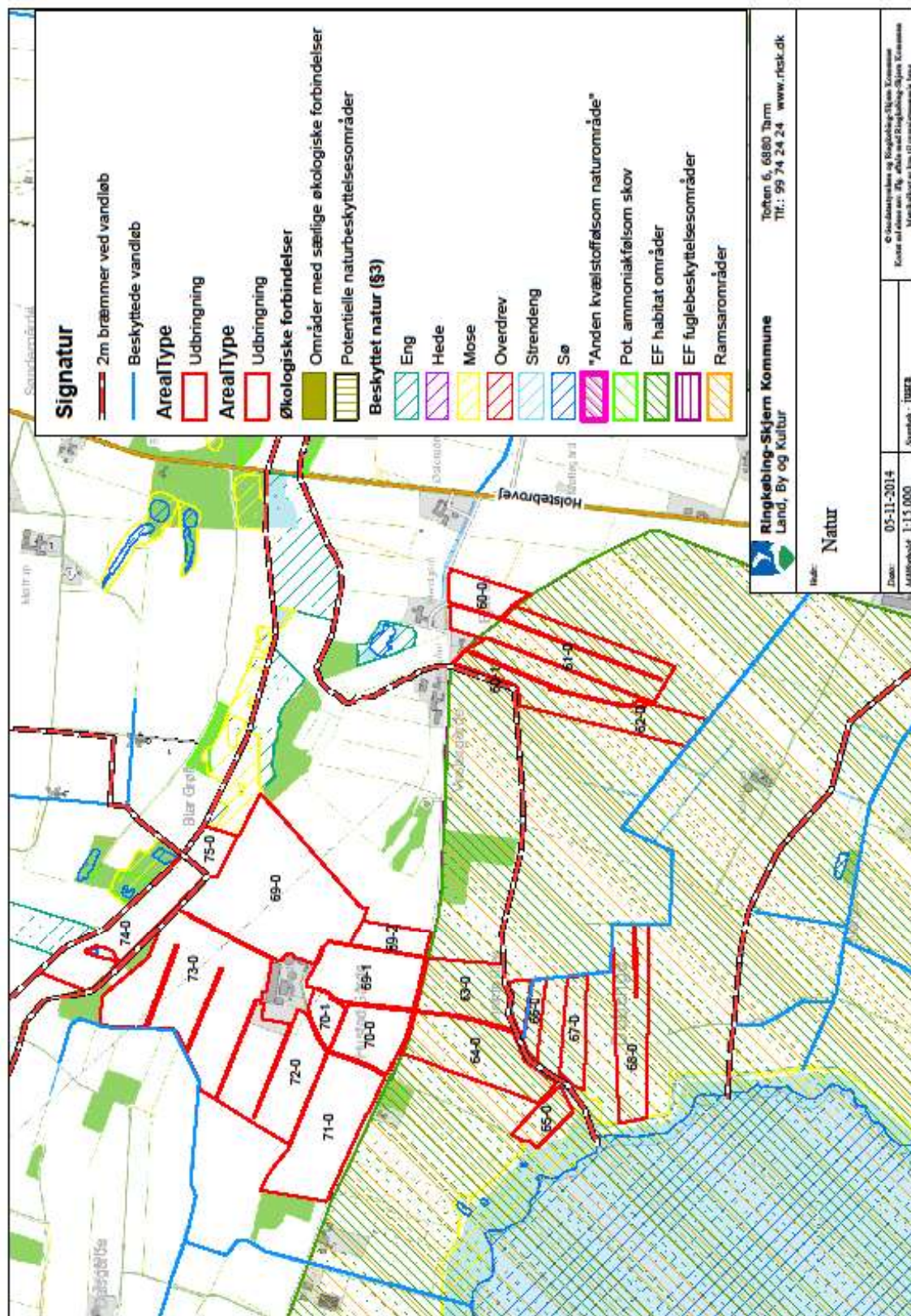
Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Hovervej 63, 6950 Ringkøbing
Den 29. maj 2015

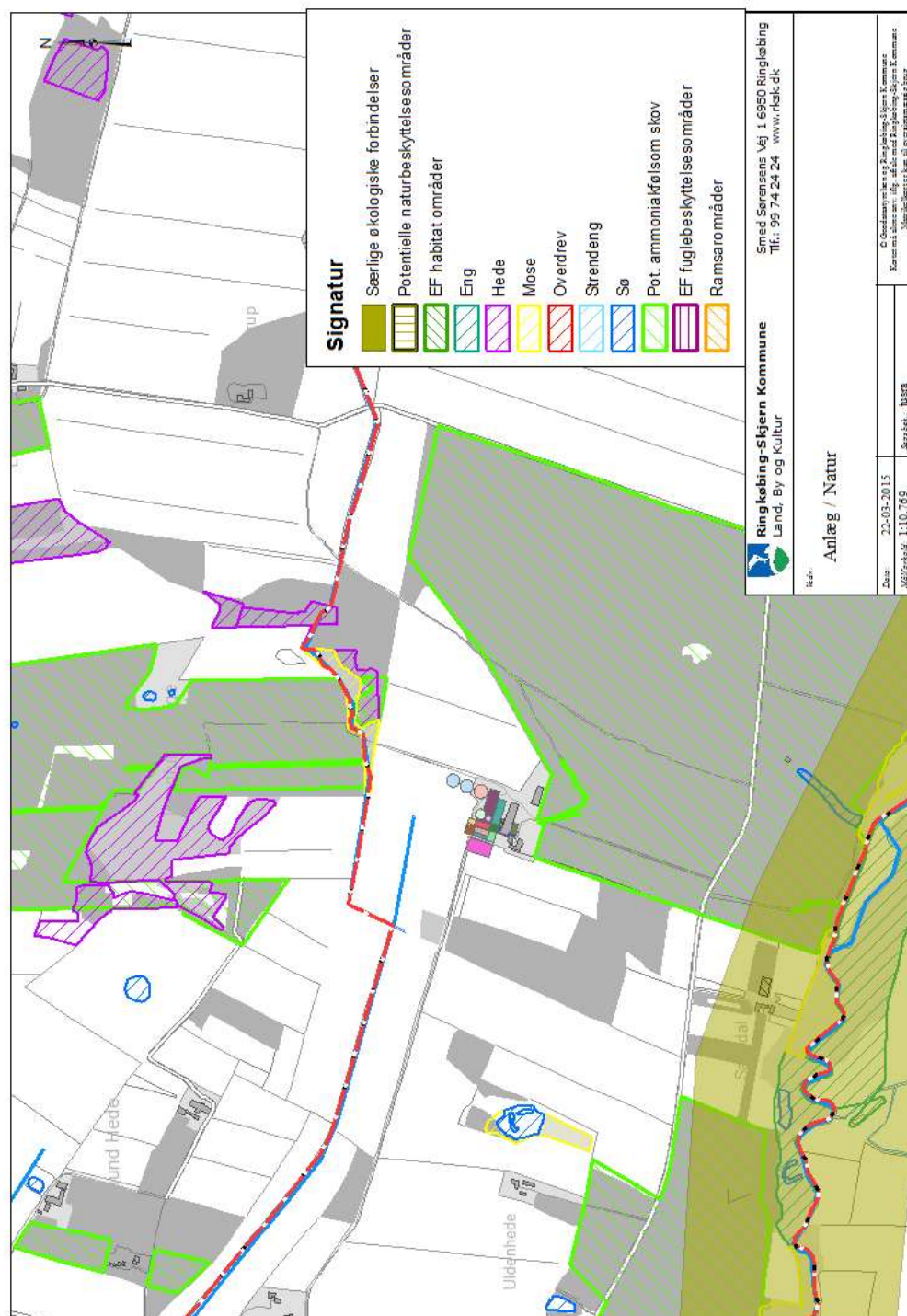

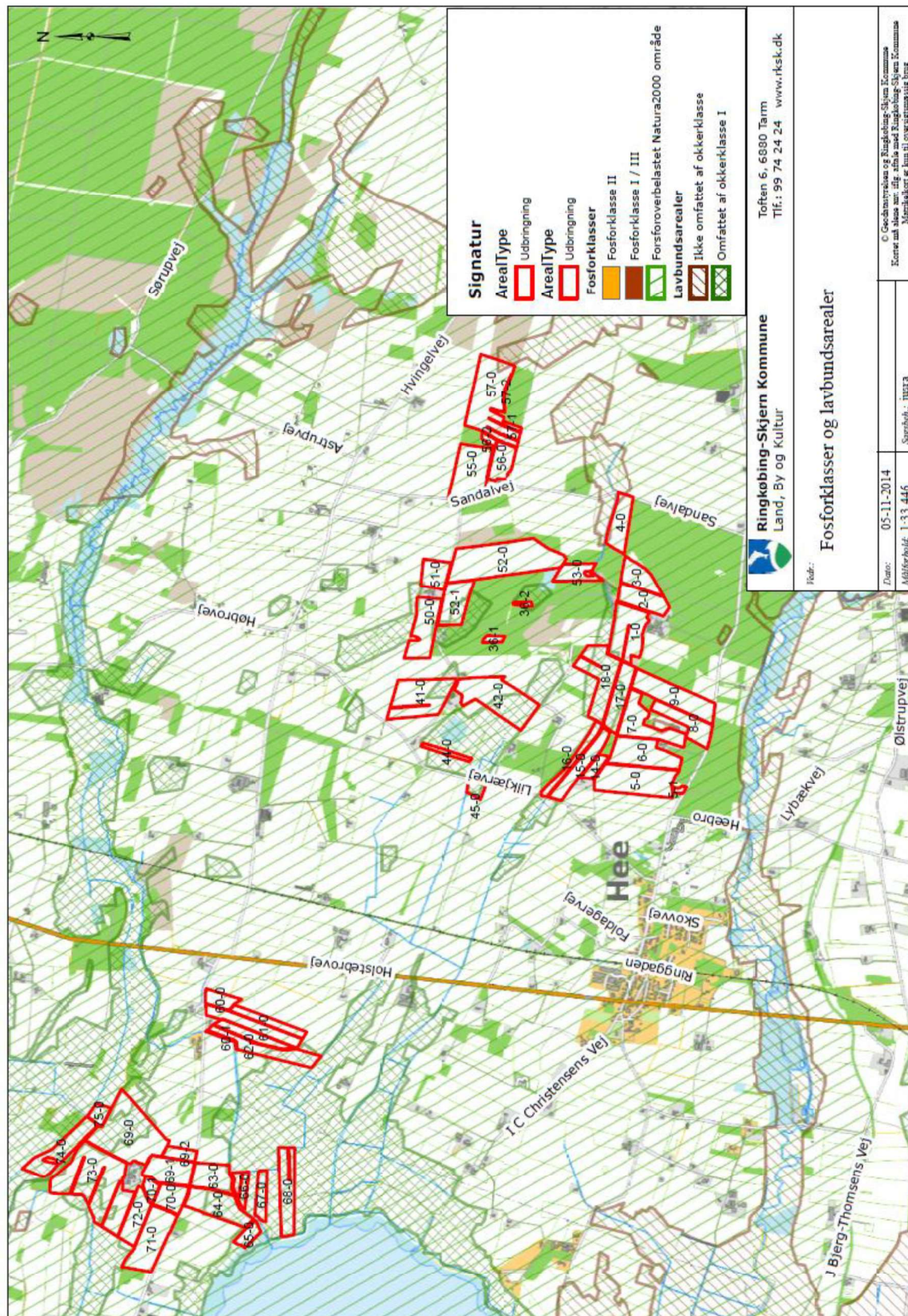

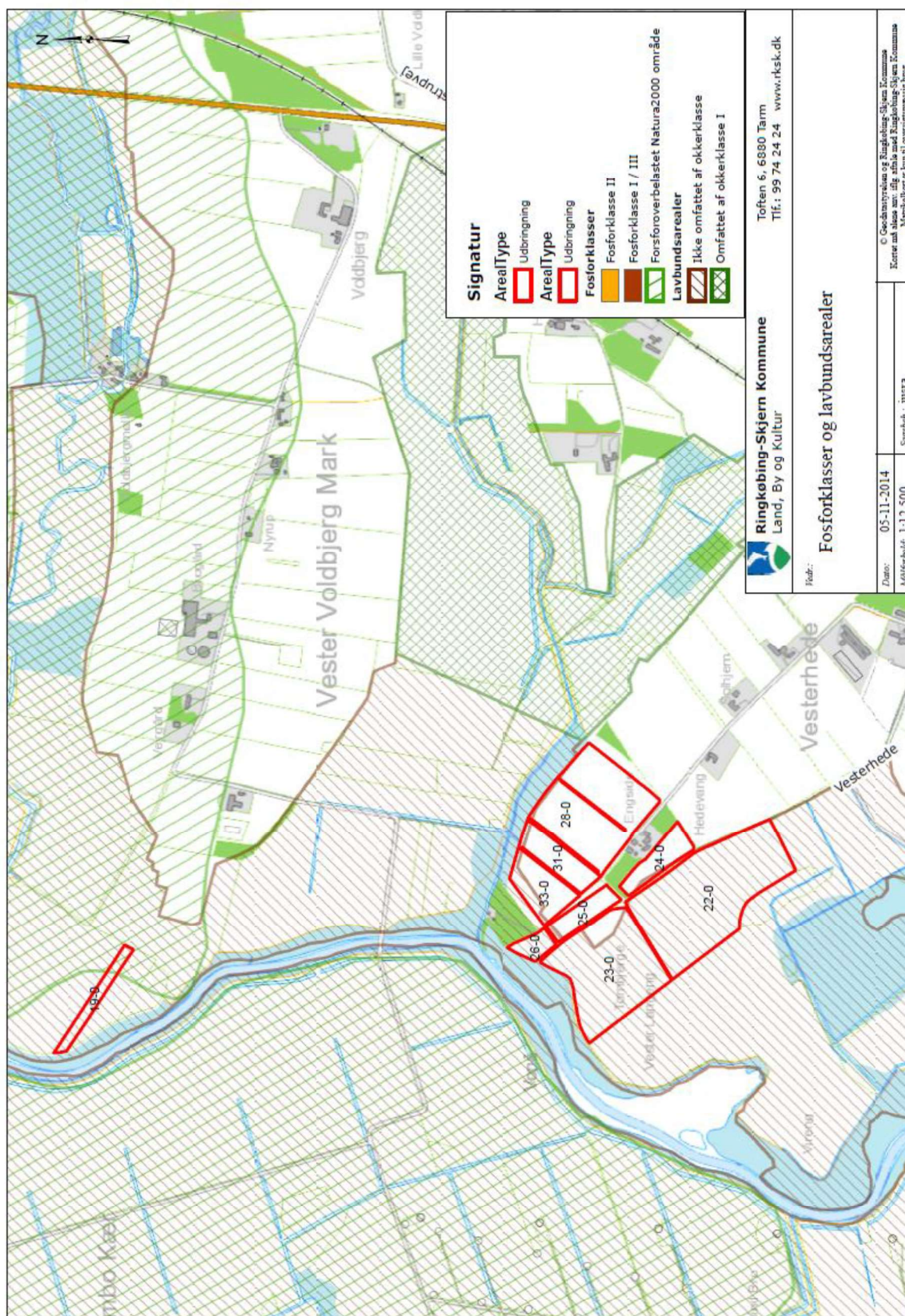

Bilag 6b: Anlæg, Natur

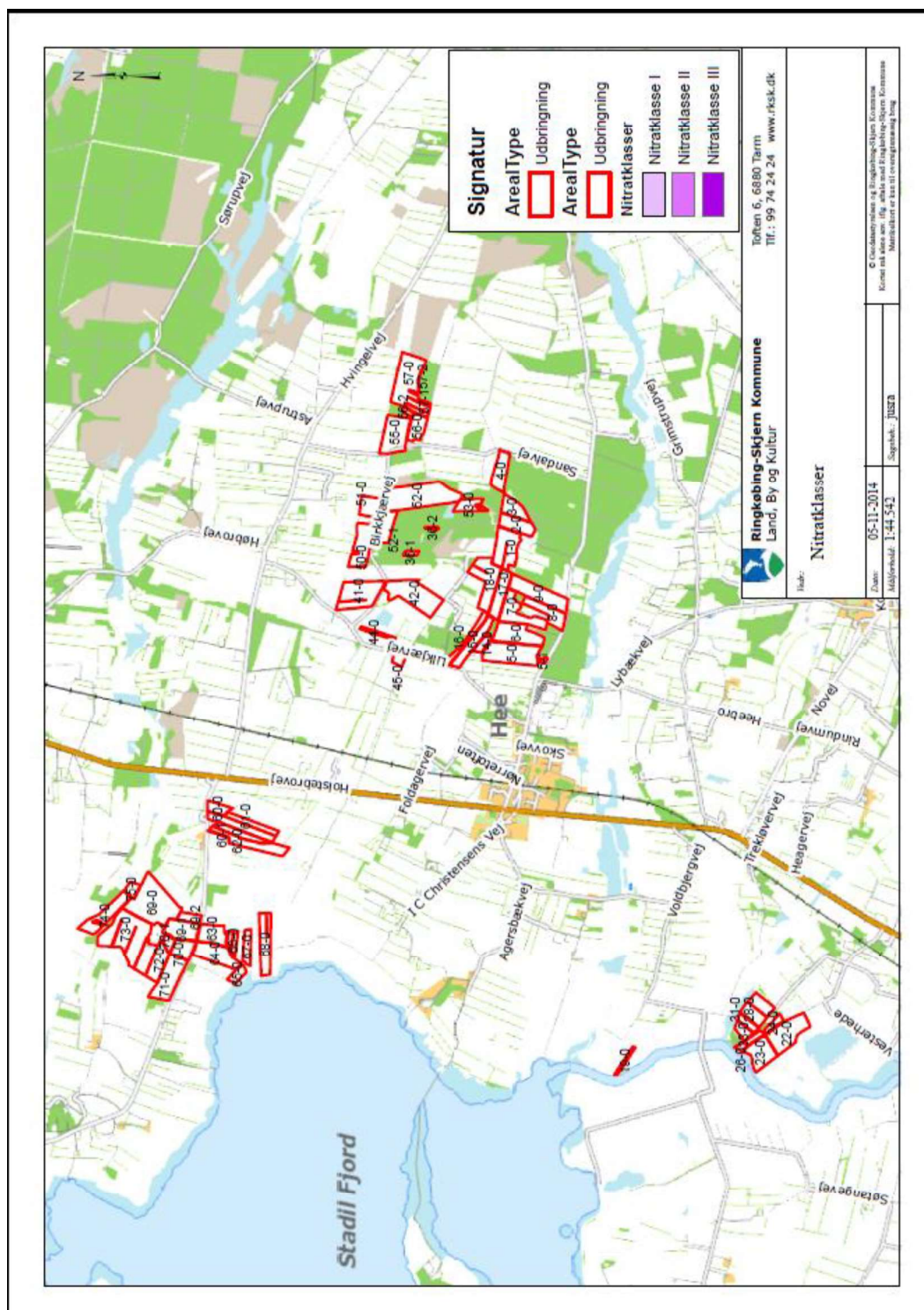

Bilag 7: Udbringningsareal, Fosfor

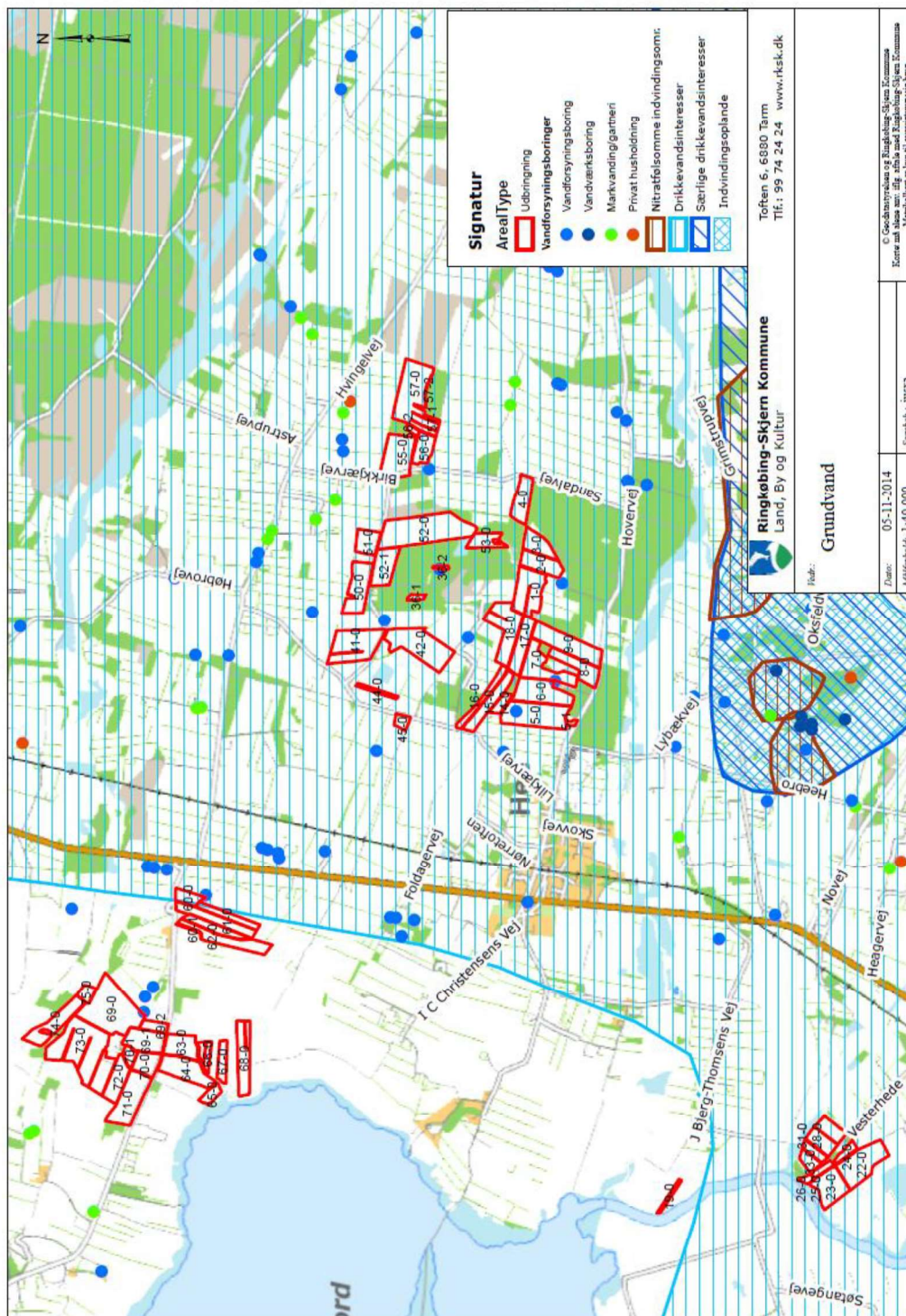

Bilag 8: Udbringningsareal, Nitratklasser

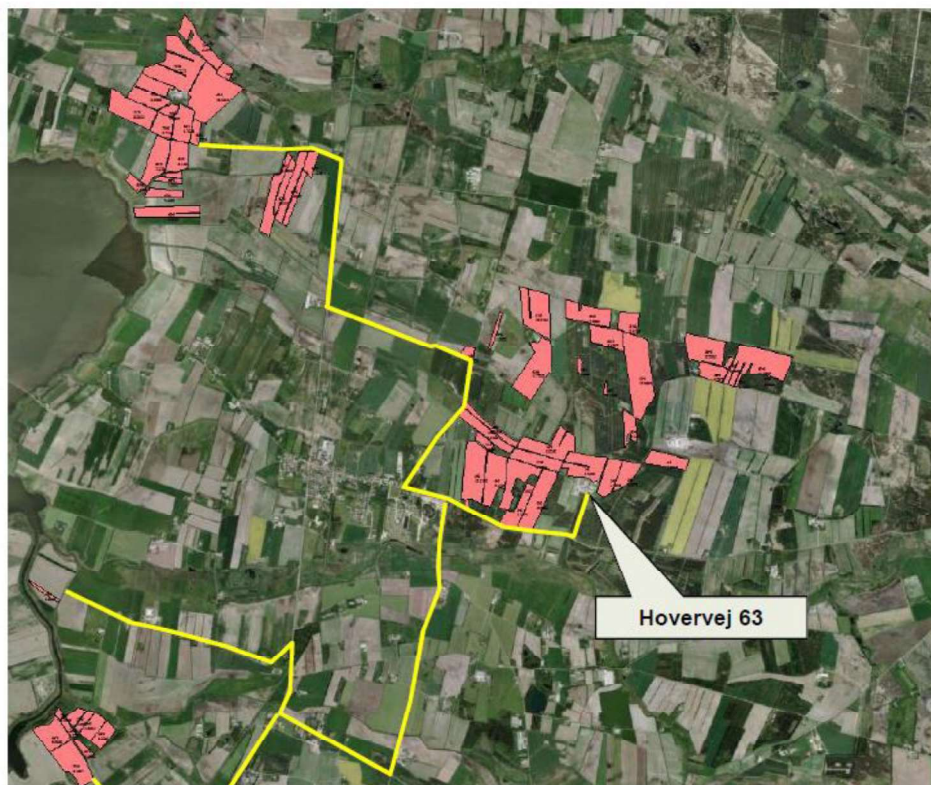

Bilag 9: Udbringningsareal, Grundvand

Bilag 11: Transport

Hovervej 63 **Transporter til og fra ejendommen**

Miljøgodkendelse af ejendommen Hovervej 63 / 6950 Ringkøbing

Transporter

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (væk)	Traktor	26	0
Slagtedyr	Lastbil	52	75
Døde dyr	Lastbil	104	104
Valle	30 t (Lastbil)	104	104
Korn (eget + indkøbt)		ukendt	ukendt
Sojaskrå	30 t (Lastbil)	13	18
Fedt	Lastbil	4	6
Gylle	30 tons (Traktor-lastbil)	278	385
Transporter i alt		581 + korn	692 + korn

Herudover forekommer traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde som ikke vil påvirkes af udvidelsen.

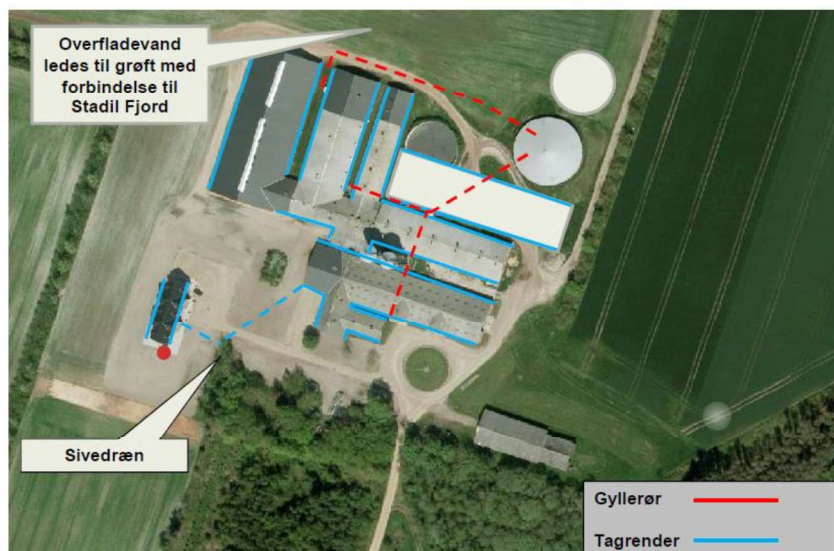
Bilag 12: Støv og støjkilder

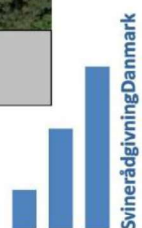
Hovervej 63
Støv- og støjkilder

Bilag 13: Afløbsforhold

Hovervej 63 Afløbsforhold

Bilag 14: BAT-emissionskrav

SvineRådgivningen

Emissionsgrænseberegning
Hovervej 63, Ringkøbing

Birk C
w

Herning, 9. marts 2015

Emissionsgrænseværdi for besætningen

	Nye stalde	Eksisterende stalde
Farestalde ST-226811 + ST-226808		31,47 DE 450 søer
Løbestald ST-226809		26,90 DE 166 søer(individuel)
Drægtighedsstalde ST-226812 + 226813		46,02 DE 284 søer
Klimastalde ST-226807+226810+226811		67,77 DE 13.500 prod.
Slagtesvinestalde -fulddrænet ST-226806 -delvis spaltegulv ST-226805		51,47 DE 1.820 prod.grise 113,96 DE 4.030 prod. grise
Ny slagtesvinestald -fulddrænet ST-226814	209,54 DE 7.150 prod. grise	

Emissionsgrænseberegning for søer :

Eksisterende farestalde :

450 søer * 1,43 kg NH3-N = **644 kg NH3-N**

Eksisterende løbestalde

166 søer * 1,74 kg NH3-N = **289 kg NH3-N**

Eksisterende drægtighedsstalde

284 søer * 2,11 kg NH3-N = **599 kg NH3-N**

Emissionsgrænseregning for smågrise (7,2-32 kg):

Eksisterende klimastalde :

$$13.500 \text{ prod} * 0,043 = \mathbf{581 \text{ kg NH}_3\text{-N}}$$

Emissionsgrænseregning for slagtesvin (32-108 kg):

$$\text{Korr. Faktor : } (108-32) * (13,77+0,1733*(108+32))/2838 = 1,02$$

Nye slagtesvinestalde :

$$7.150 \text{ prod.} * (0,3 * 1,02) = \mathbf{2.188 \text{ kg NH}_3\text{-N}}$$

Eksisterende slagtesvinestalde :

$$1.820 \text{ prod.} * (0,45 * 1,02) = \mathbf{835 \text{ kg NH}_3\text{-N}}$$

$$4.030 \text{ prod} * (0,36 * 1,02) = \mathbf{1.480 \text{ kg NH}_3\text{-N}}$$

Total emissionsgrænseværdi for anlægget : 6.616 kg NH3-N

Således resultatet fra HG :

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag læger (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og læger (kgN/år)
ST-225803	svsK12	569,00	556,95	112,95	16,75%	0,00	0,00	0,00	556,95
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-225804	svso01	251,43	201,83	49,60	19,73%	0,00	0,00	0,00	201,83
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
ST-225805	svsK12	1873,19	1559,45	313,73	16,75%	0,00	0,00	0,00	1559,45
		1767,77	1471,57	296,40	16,77%	0,00	0,00	40,01	1431,36
ST-225806	svsK04	802,79	804,99	-2,19	-0,27%	0,00	0,00	0,00	804,99
		798,25	800,35	-2,01	-0,25%	0,00	0,00	17,20	783,15
ST-225807	svsm01	247,65	205,93	41,71	16,84%	0,00	0,00	0,00	205,93
		333,15	276,82	56,33	16,91%	0,00	0,00	12,71	264,11
ST-225808	svso10	270,00	476,24	-206,24	-76,38%	0,00	0,00	0,00	476,24
		262,80	463,54	-200,74	-76,38%	0,00	0,00	7,70	455,84
ST-225809	svso01	502,66	403,65	99,20	19,73%	0,00	0,00	0,00	403,65
		417,37	335,03	82,34	19,73%	0,00	0,00	11,00	323,03
ST-225810	svsm01	99,06	82,37	16,69	16,84%	0,00	0,00	0,00	82,37
		135,73	112,78	22,95	16,91%	0,00	0,00	3,18	107,60
ST-225811	svsm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		148,07	123,03	25,03	16,91%	20,08	-0,29	3,72	97,51
	svso10	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		142,20	250,82	-108,62	-76,38%	46,83	-0,30	4,36	200,42
ST-225812	svso07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		565,71	541,84	24,07	4,25%	95,76	-1,88	16,13	431,43
ST-225813	svso07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		148,34	142,03	6,31	4,25%	25,11	-0,44	4,23	113,13
ST-225814	svsK04	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3136,37	3144,25	-7,88	-0,25%	698,75	-10,47	70,19	2394,78
Sum	Nu drift	4715,98	4293,41	424,55		0,00	0,00	0,00	4293,41
	Anlæggt	7855,86	7661,66	194,18		877,54	-13,68	195,41	6602,36

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nu drift Anlæggt drift	Supplerende teknologi	Indtaster ammoniak- effekt (%)	Driftstener per år / Bæredygtig (g)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-225803	Ingen data				
ST-225804	Ingen data				
ST-225805	Ingen data				
ST-225806	Ingen data				
ST-225807	Ingen data				
ST-225808	Ingen data				
ST-225809	Ingen data				
ST-225810	Ingen data				
ST-225811	Nu drift Anlæggt	Gyllekøling	20,00%	8760,00	0,00
		Gyllekøling	20,00%	8760,00	67,00
ST-225812	Nu drift Anlæggt	Gyllekøling	20,00%	8760,00	0,00
		Gyllekøling	20,00%	8760,00	96,00
ST-225813	Nu drift Anlæggt	Gyllekøling	20,00%	8760,00	0,00
		Gyllekøling	20,00%	8760,00	25,00
ST-225814	Nu drift Anlæggt	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
		Gyllekøling	24,00%	8760,00	690,00

Dvs. eksisterende virkemidler suppleret med lignende køleanlæg under nye slagtesvinestalde opfylder på dette produktionsniveau kravet til den samlede besætning.

Emissionsgrænseværdier for fosfor

Søer: 104,39 DE * 23 kg P/DE = 2.401 kg P
Smågrise: 67,77 DE * 27,8 kg P/DE = 1.884 kg P
Slagtesvin: 367,61 DE * 20,5 kg P/DE = 7.536 kg P

Total 11.821 kg P

Således er resultatet fra HG:

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Hovervej 63	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Hovervej 63	Svinegylle	40167,84	13611,46	0,00	539,77

+792 kg P !

Slagtesvinestaldsudvidelsen isoleret ;

Sl.svin : 176,45 DE * 20,5 kg P/DE = 3.617 kg P

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	16086,88	3945,10	0	176,45
Total	16086,88	3945,10	0	176,45

Overskredet med 328 kg P.

Den store forskel mellem beregnet og faktisk udledning skyldes store ændringer i normtallet for fosfortilsætningen. Miljøstyrelsen er gjort opmærksom på problemet og forventes at implementere en opdatering i vinteren 2014.

Indtil opdateringen er på plads, accepterer ansøger en korrektion på foder til slagtesvin der udregnes som følgende :

P ab dyr :

$((108 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) * 2,86 \text{ FE/kg} * 4,53 \text{ g P/FE/1000}) - ((108 \text{ kg} - 32 \text{ kg}) * 0,0055 \text{ kg /kg}) =$

0,57 kgP ab dyr

Således dokumenteret :

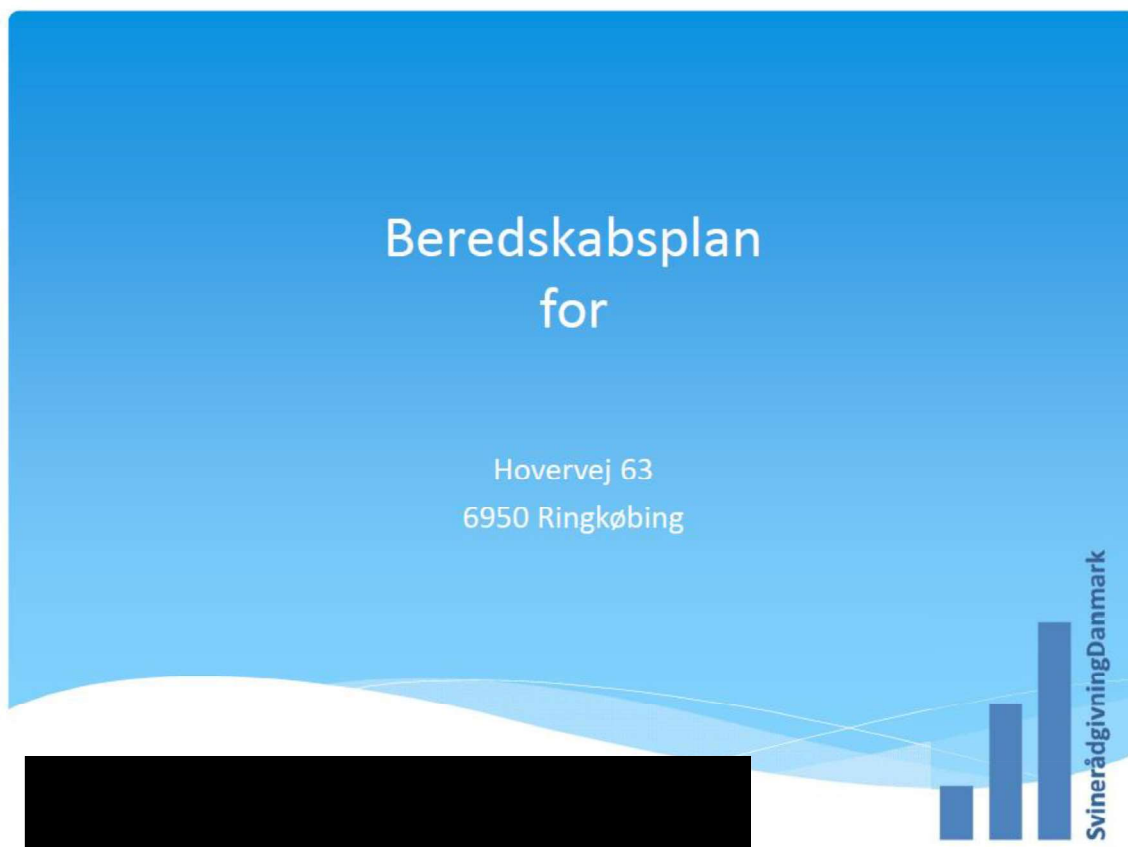
Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	49354,64	11819,95	75,00	0,00	539,77

Ansøger forbeholder sig derfor retten til at få genberegnet emissionsgrænsen når MST offentliggør ændringer inden godkendelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

Bilag 15: Beredskabsplan

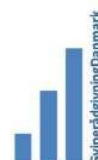

Telefonliste

Nærmeste telefon står i : forrum og har nr. [REDACTED]

[REDACTED]		

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

Brand og Evakuering

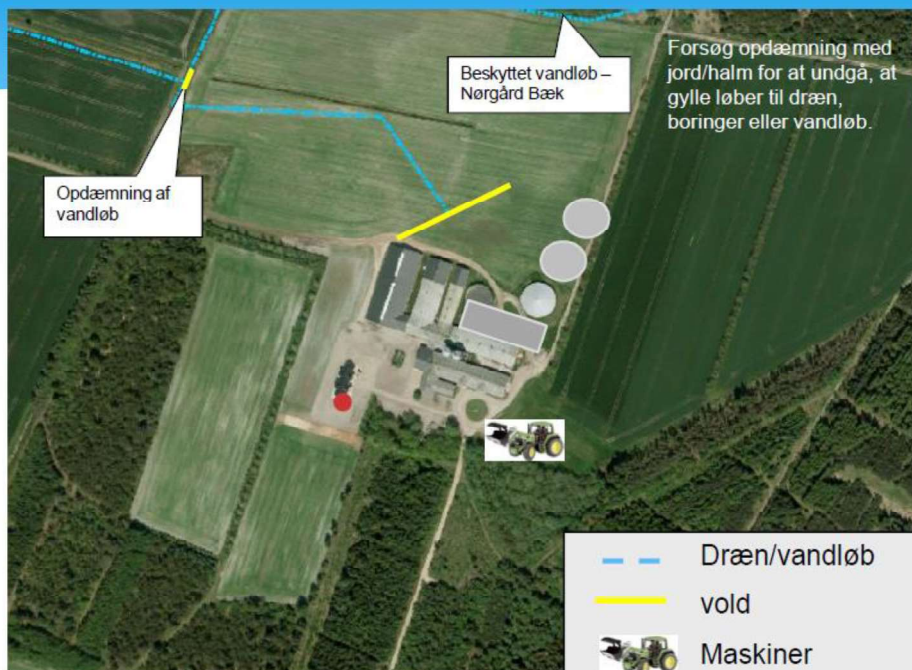

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

Overløb af gylle

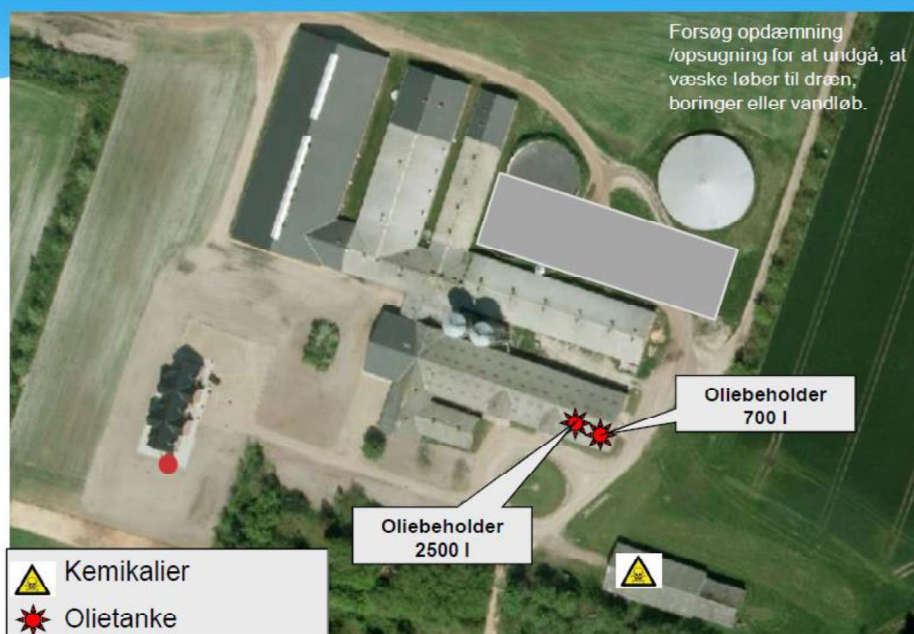

Ved større overløb af gylle eller brud på tank - ring 112 - oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

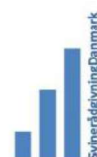

Kemikalie- og oliespild

Ved større overløb af kemikalier og olie - ring 112 - oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Stophaner / Hovedafbrydere

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

- * Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- * Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).
- * Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- * Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til ____RAH____og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. _____
- * Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Tillægsgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Hovervej 63, 6950 Ringkøbing
Den 29. maj 2015